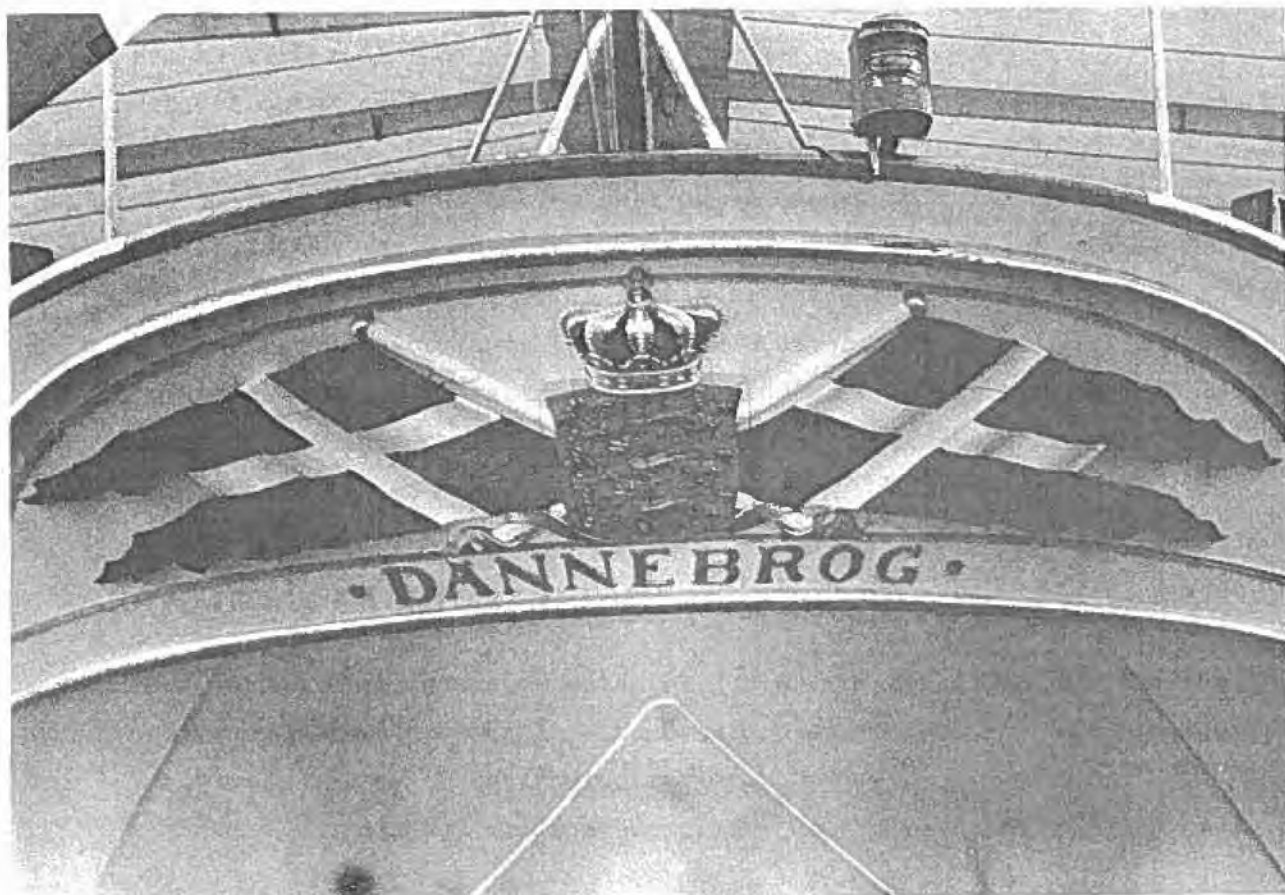

SØVÆRNS- ORIENTERING

DANNEBROG klargøres for 36. gang

Et af de sikre forårstegn i Flådens Leje er Orlogsværftets klargøring af kongeskibet DANNEBROG. Bortset fra besættelsesårene er dette velkendte skib - opkaldt efter det danske flag, som også er anvendt som ornamentering agter - blevet klargjort hvert forår lige siden 1932, eller i alt 36 gange.

Den værnepligtige maskinbesætning af oktober-indkaldelsen har allerede påbegyndt uddannelse og maskintjeneste om bord. Derimod bliver dæks- og frigængerbesætningen først udtaget omkring midten af marts blandt de værnepligtige af januar-indkaldelsen som for tiden gennemgår grundskoleuddannelse på Søværnets Eksercerskole. Det er i øvrigt tanken at forlænge deres ophold på skolen med

en særlig forskoleuddannelse af få dages varighed umiddelbart efter påske.

Kommandohejsningen vil finde sted på Holmen i begyndelsen af maj. Efter nogle dages tilrigning ved kaj påbegyndes den indledende sejladsuddannelse, der gradvis skal opøve besætningen i de maritime færdigheder.

Kongeskibet indtager herefter sin traditionelle plads i Københavns havn; fortøjet i bøj nr.1 udfor Toldboden.

Dronning Margrethe og Prins Henrik forventes midt i maj at gå om bord for første gang i år under udfoldelse af det traditionelle ceremoniel, med bl.a. salut fra batteriet SIXTUS.

Dette er optakten til sommerens togt, hvor DANNEBROG - foruden sejlads i danske farvande - sejler til Island og Finland i anledning af officielle statsbesøg, henholdsvis i perioden 4.-6.juli og 4.-6.september. Første gang kongeskibet anløb Island var forøvrigt i 1936, hvor også Færøerne besøgte. Skibet har sidst været i Finland i 1958. I forbindelse med regentparrets sommerophold på Marselisborg Slot forventes DANNEBROG atter i år at anløbe Århus.

Kommandostrykning vil antagelig finde sted en af de første dage af oktober, hvorefter besætningen atter spredes - forhåbentlig med gode oplevelser fra en begivenhedsrig sommer 1973. (MST)

Nye regler for talsmandsordningen

Efter forhandling med repræsentanter for de værnepligtige har Forsvarsministeriet nu fastsat nye supplerende bestemmelser til lov om samarbejdsregler i forsvaret, oplyser Forsvarsministeriet.

De ledende synspunkter under arbejdet med de nye bestemmelser har navnlig været

- bedre koordinering af talsmandsarbejdet landet over,
- mulighed for - inden for ordningens rammer - at føre det lokale samarbejde videre til højeste niveau,
- koncentration af samarbejdet på landsplan om mere langsigtede opgaver,
- sikring af kontinuitet i talsmandsarbejdet samt
- faste rammer om ministerens møde med talsmændene.

Det væsentlige nye er en parallel overbygning af talsmandsordningen for de to grupper af værnepligtige, nemlig menige til pligtig tjeneste og befalingsmænd samt befalingsmandselever til pligtig tjeneste. For begge kategoriers vedkommende er der tale om oprettelse af landstalsmandsudvalg, forretningsudvalg og faste udvalg i øvrigt, d.v.s. uddannelsesudvalg, økonomi- og socialudvalg og for de meniges vedkommende desuden et tjenestebestemmelserudvalg.

De menige afholder 4 årlige landstalsmandsmøder, hvoraf 2 omfatter drøftelser med forsvarsministeren. De værnepligtige befalingsmænd og befalingsmandselever holder landstalsmandsmøde 2 gange om året, begge med mulighed for drøftelser med forsvarsministeren. Efter de nye bestemmelser påhviler det en chef at drøfte spørgsmål af væsentlig interesse for de menige med talsmændene, inden der træffes afgørelser eller afgives indstilling, ligesom chefen så vidt muligt bør inddrage talsmændene i tilrettelæggelsen af den daglige tjeneste. Sager, der af en talsmand skønnes at have landsdækkende interesse, kan forelægges direkte for landstalsmandsudvalget uden først at være fremført ad tjenestevejen, blot talsmændenes nærmeste chef forud orienteres om sagen. Der skal gives talsmændene frihed til i den daglige tjenestetid at udføre de opgaver, som talsmandshvervet pålægger dem. (MST)

67 havarisager behandlet

Søværnets Havarikommission har i 1972 afholdt 40 møder. På disse møder har kommissionen behandlet og afsluttet 67 havarisager fordelt med 1 fra 1969, 1 fra 1970, 22 fra 1971 og 43 fra 1972. Da der blandt disse sager kun er et ringe antal af almen interesse, vil der for året 1972 ikke blive udsendt nogen årsberetning over kommissionens arbejde.

De havarisager, der har været behandlet, fordeler sig med 1 kollision, 8 påsejlinger i forbindelse med havnemanøvrer og lignende, 10 grundstødninger og -berøringer, 24 tekniske sager såsom materialefejl, materialetræthed m.v. og 24 andre uheld forårsaget af vejrforhold, vandskade, drivgods m.m.

I 38 tilfælde har kommissionen anset havariet for hændeligt, medens der i 25 tilfælde er blevet placeret et ansvar. (MST)

Skoledelingen for kadetter

Søværnets Officerssskole har indstillet, at Skoledelingen for Kadetter 1973 formeres i perioden fra den 12. juni til den 6. oktober. Skolen indstiller desuden, at delingen kommer til at bestå af en minelægger af FALSTER-klassen, 2 bevogtningsfartøjer samt øvelseskutterne SVANEN og THYRA.

I tilslutning til behandling af indstillingen bliver det undersøgt, hvorvidt det driftsøkonomisk og uddannelsesmæssigt m.v. vil være mere fordelagtigt at lade 2 minestrygere af SUND-klassen erstatte de 2 bevogtningsfartøjer. Resultatet forventes at foreligge i midten af marts, hvorefter indstillingen vil blive fremsendt til Forsvarskommandoen.

Det er i øvrigt hensigten, at de 2 mindre enheder samt øvelseskutterne skal hejse kommando den 21.maj. Øvelseskutterne påregnes at skulle fortsætte ud over nævnte periode for sejlads med sergenter indtil midten af oktober.

(MST)

Brand i VICTORY

Den 26.februar udbrød der brand om bord i Storbritanniens mest berømte skib, HMS VICTORY, hvor admiral Nelson døde under slaget ved Trafalgar. Det 208 år gamle skib, som ligger i tørdok i Portsmouth, fik en del skader indenbords, bl.a. blev chefens lukaf raseret. Omkring 100 turister, der netop besøgte skibet, måtte i hast evakueres, men ingen kom noget til. Branden udbrød, da en håndværker var uforsigtig med en blæselampe, men ilden blev hurtigt slukket. Skaderne vil hurtigt kunne udbedres.

VICTORY er på 2.162 t. Det var Nelsons flagskib i to år før han døde ved Trafalgar i 1805, da den britiske flåde besejrede en fransk-spansk flåde og dermed reelt knækkede Napoleons sømagt.

(MST)

Nye fly til Royal Navy

Den britiske forsvarsminister, Lord Carrington, har under en pressekonference understreget den store betydning af luftfartøjer, som kan operere fra orlogsskibe. Der tænkes på V/STOL (lodret startende og landende) luftfartøjer og ifølge forsvarsministerens erklæring har den engelske marinestab overbevist regeringen om nødvendigheden af at have luftfartøjer til rådighed til søs og noget tyder på, at HARRIER i marineversionen vil blive anskaffet næsten uanset omkostningerne.

I nærmeste fremtid vil der efter al sandsynlighed blive skrevet kontrakt om bygning af den første nye krydsertype CHA-01 - den såkaldte "Through-Deck"-krydser. Senere på året vil den første af type 22-fregatterne blive beordret. Der arbejdes desuden med et minestrygerprojekt med en utraditionel skrogkonstruktion af glasforstærket plastic, en helt ny patruljefartøjstype samt atomdrevne undervandsbåde bevæbnet med torpedoer og taktiske missiler.

(MST)

Vagttjeneste på sovjetiske skibe

Den sovjetiske søfarts arbejdshygieniske institut har et stort arbejdsområde med det formål at gøre arbejdsforholdene lettere til søs, skriver pressebureauet Novosti. Instituttets medarbejdere tager med skibene ud og foretager undersøgelser på arbejdspladserne. De har bl.a. været ude med forskellige skibstyper for at finde ud af, hvor lange vagterne bør være. Undersøgelserne er foretaget i forskellige geografiske zoner.

Man har undersøgt søfolkene før arbejdstid, under og efter vagten og foretaget en række målinger før og efter de fire timers arbejde. Det konstateredes, at det i visse tilfælde, f.eks. for maskinfolkene, er mere hensigtsmæssigt med 3-timers vagter, uden at man dog af den grund bør opgive den 8-timers arbejdsdag. De to timer, der resterer efter de to vagter, kan anvendes til andet arbejde. Denne skiften betyder en mindre belastning for organismen, og arbejdet bliver mindre ensformigt for den enkelte.

Instituttets eksperter har været ude med to skibe for at undersøge, hvordan besætningerne klarer sig gennem lang tid uden det naturlige dagslys. Det viste sig, at den menneskelige organisme faktisk føler en slags lysmangel. Der blev indsamlet et stort materiale, og på dette grundlag beregnedes, hvilken dosis ultraviolet lys, der skal til for at kompensere manglen på dagslys. Undersøgelsen er ikke alene af betydning for besætninger i arktisk fart. Lysmangelen mærkes af alle maskinfolk, også i de tropiske farvande.

En gruppe skibslæger, rationaliseringsfolk, sociologer og medicinere er vendt hjem fra et togt i Nordvestatlanten, hvor de har studeret alle sider af søfolkenes arbejde under længere sejlads. Man har kunnet fastslå togternes mest hensigtsmæssige varighed. Om sommeren er den f.eks. for trawlere i Nordvestatlanten indtil 150 døgn med 3 dage i land for hver 80-90 døgns sejlads, men om vinteren må man have flere dages frihed før hjemturen.

(MST)

Indland kort

For at fremme indlæringsprocessen i undervisningen er der ved Flyvevåbnets nyoprettede specialskole etableret en ITV-gruppe. Danmarks Radio assisterer ved uddannelsen. Flyvevåbnet har godkendt, at Søværnet kan deltage i uddannelsen med to officerer.

Det britiske dykkerskib RECLAIM aflægger rutinemæssigt besøg i Århus i perioden 15.-19. marts. Den britiske minestryger MONTROSE aflægger et lignende besøg i Randers i perioden 11.-13.april. Der er henholdsvis 84 og 27 besætningsmedlemmer om bord.

For at få belyst en række særlige problemer for de forskellige personelgrupper har Forsvarskommandoen sendt et spørgeskema til 13.000 befalingsmænd og civile. Skemaet skal besvares anonymt og tilsendes Militærpsykologisk Tjeneste, der skal bearbejde materialet.

Flådestation Frederikshavn har den 6.marts haft besøg af de tyske destroyere KÖLN, Z3 og Z4 samt 2 minelæggere. Den 23. marts kommer et nyt tysk besøg, nemlig TENDER NECKER og TENDER WERRA samt 9 motortorpedobåde.

Det er lykkedes inspektionsskibet VÆDDEREN igen at få lavet en skibsavis. Det første nummer fortæller, at der i de næste 4 måneder vil ske en sammenlægning af messe A og B. I tilknytning hertil vil messe Cs medlemmer flytte ind i den tidligere messe B og den tilhørende beboelse.

Cheferne for forswarets tre materielkommandoer, generalmajor H.C.Engell, generalmajor E.F. von Holck og kontreadmiral J.Petersen har i Hjørring drøftet samarbejde og rationalisering. Senere besøgte admiralen Flådestation Frederikshavn og depoterne.

Kirkeskibet i Helligåndskirken i Flensborg er blevet nedtaget for restaurering på Flensborg Museum. Man ved ikke, hvem der har bygget skibet, der menes at være en kopi af fregatten TORDENSKIOLD fra 1852, den sidste i marinen, der blev bygget som rent sejlskib.

Udland kort

Royal Navys 8.atom-ubåd SOVEREIGN er blevet søsat. Navigationssystemet omfatter et computer-anlæg, der løbende opgiver bådens position. Der er indrettet et tiptop-moderne cafeteria til de 97 besætningsmedlemmer.

Den svenske radiochef Otto Nordenskiöld har afvist forsvarsorganisationernes påstand om, at Sveriges Radio interesserer sig mere for Warszawa-pagten end for Sveriges forsvar. Hvis forsvaret ikke får nok dækning, ligger ansvaret hos dem, der fører forsvarsdebatten, siger han.

Israel skal sammen med et amerikansk og belgisk selskab bygge en våbenfabrik ved Liege i Belgien. Fabrikken med 5-10.000 ansatte vil koste 4 milliarder kroner. Den skal bl.a. fremstille Gabriel-missiler til Israels flåde.

Den norske flåde har oprettet landgangsfartøjsskvadron 1, der består af 5 fartøjer af REINØSUND-klassen, 560 t, længde 51 m, bredde 10, dybgående 1,8 m. Det sidste fartøj i klassen leveres i marts. Besætning: 2 officerer, 1 kvartermester og 6 menige.

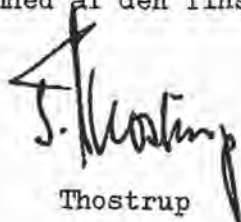
I fjor hjemsendtes 9,5% af alle svenske værnepligtige og 5,6 blev nedgrupperet - halvdelen på grund af psykiske skader, oplyser den forsvarsmedicinske forskningsdelegation. Det foreslås, at forsvaret sætter ind på at undgå alle unødvendige stress-fremkaldende situationer under uddannelsen.

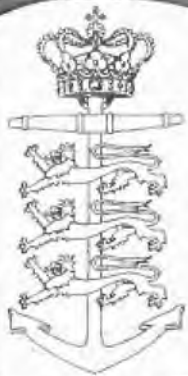
Polarskuden GRØNLAND-GJØAs søsterskib - der i 1868 som tysk ekspeditionsfartøj nåede op til 81 grader nord, er blevet solgt til Vesttyskland og skal bevares som museumsskib ved Deutsche Schiffahrtsmuseum i Bremen.

Storbritanniens forsvarsudgifter vil i det kommende finansår stige med 7,8 milliarder til 50,5 milliarder kroner. Lønudgifter og prisstigninger udgør 5,3 milliarder. Der er nu 371.000 ansatte i forsvaret, heraf 15.000 kvinder, men personellet skal om et år være rationaliseret ned til 350.000.

Der er stigende tilgang fra det norske Hjemmeværn til forsvarets officersskoler. Unge, der har gjort frivillig tjeneste i Hjemmeværnet, prioriteres. I Søværnet kan de vælge mellem to tilbud, nemlig Kystartilleriets befalingsmandsskole og enkelte linjer ved Sjøkrigsskolen.

For første gang fisker en sovjetisk trawler-flåde i Den Botniske Bugt. Den består af et moderskib og 20 trawlere, der hovedsageligt menes at være estiske. Flåden følges med opmærksomhed af den finske marine.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Søværnets Operative Kommando flytter

Søværnets operative Kommando har i forbindelse med flytningen fra BP-huset til marinekasernen på Kystværnsvej foreslået, at Marinestation Århus fra 1. april nedlægges som selvstændigt tjenestested. Det har Forsvarskommandoen tiltrådt, hvor efter Chefen for Søværnet har anmodet kommandoen om at træffe de nødvendige foranstaltninger i anledning af nedlæggelsen.

I overensstemmelse med "Lov om Forsvarets organisation" af 1960 oprettedes Søværnets operative Kommando. Samtidig blev chefen for Kystflåden og Kystflådens stab på Holmen og chefen for Kystbefæstningen og Kystbefæstningens stab på Lynetten nedlagt. I 1961 etablerede Søværnets operative

Kommando sig på 11. etage i BP-huset på Europa Plads i Århus med kontre-admiral A.Linde som chef.

Siden 1945 har Søværnet i Århus rådet over marinekasernen på Kyst-værnsvej som efter overtagelsen fra tyskerne har huset forskellige myndig-heder, bl.a. Jydske Marinekommando, Marinedistrikt Jylland Øst, Bælternes Marinekommando og Lille Bælts Marinedistrikt. I 1971 bevilgedes penge til ombygning og indretning af Søværnets operative Kommandos fredstidshoved-kvarter på marinekasernen.

Ombygningsarbejderne nærmer sig nu sin afslutning, og primo april tager kommandoen sit nye hovedkvarter i besiddelse. I samme bygning er der også afset plads til kontorer for det nyoprettede Marinehjemmевærnsdistrikt 1.

(SOK)

Flådestationernes fremtid

Rapporten om flådestationernes fremtid har nu været forelagt personel-organisationerne. Organisationernes kommentarer indeholder en del kritiske bemærkninger, men alle har lovet positiv medvirken ved udarbejdelse af de-tailprojekt, oplyser Forsvarsministeriet.

Rapporten går i hovedtræk ud på følgende:

- Flådestation København anvendes for fremtiden som base for Flådens skibe under kommando med hertil hørende stations-, forsynings- og reparations-mæssige aktiviteter, ligesom hovedeftersynene af elektronisk materiel vil foregå her.
- Flådestation Frederikshavn anvendes som base for Flådens oplagte skibe, ligesom den skal udføre de hertil hørende stations-, forsynings- og ved-ligeholdelsesmæssige arbejder. Hovedeftersyn af mekanisk våbenmateriel ud-føres ligeledes her.
- Aktiviteten på Flådestation Korsør neddæmpes, således at flådestationen i fremtiden kun anvendes som anløbshavn med visse forsyningsfaciliteter.

Forslaget formenes at ville medføre en del personelreduktioner i for-hold til nuværende bemanding i Korsør og ikke mindst i København, hvorimod der i Frederikshavn kan blive tale om nogen forøgelse.

Det videre arbejde med detailprojektet vil blive ledet af en styrings-komité, der får direktør Kalm, Forsvarsministeriet som formand, og 1 re-præsentant fra Forsvarskommandoen, Søværnets Materielkommando, Marinestaben og Forsvarsministeriets Rationaliseringsafdeling. Det vil blive pålagt styringskomitéen at tage kontakt med personelorganisationerne.

(MST)

Fordeling af indkaldelseshold JAN-73

Af de 637 værnepligtige, der den 25. og 26. januar mødte til tjeneste på Søværnets Eksercerskole, er der til befalingsmandsuddannelse udtaget 37 sergentelever (14 navigator, 13 maskin og 10 artilleri) og 78 korporalselever. Der er af indkaldelsesholdet udtaget besætninger til de sæsonbetonede udrustninger (kongeskibet DANNEBROG, Skoledelingen for Kadetter og søopmåling i grønlandske og danske farvande). De øvrige værnepligtige skal den 13.april erstatte værnepligtige som hjemsendes fra skibe og landtjenestesteder, idet dog værnepligtige, der er udtaget til tjeneste i Grønland og på Færøerne påregnes at oprejse medio marts og primo april.

Sergenteleverne tilkommanderes Søværnets Sergeant- og Reserveofficersskole den 15.marts og korporalseleverne tilkommanderes Søværnets Konstabelskole den 13.april. (MST)

Bestået maskinisteksamen

Ved Søværnets Teknikskole har der i perioden 16.oktober 1972 til 16. februar været afholdt Fagkursus for Sergenter MS. Fagkursus, der afsluttes med eksamen, giver med påfølgende 12 måneders maskintjeneste i Søværnets skibe, ret til erhvervelse af søværingsbevis som skibsmaskinist.

Der var til kurset tilmeldt 10 elever, hvoraf 9 gennemførte og bestod eksamen. (TKS)

Svar på færøsk kritik

I anledning af den kritik, der i dele af den færøske presse har været fremsat mod de danske inspektionsskibes deltagelse i eftersøgning af redningsflåder fra det islandske fartøj SØSTJERNANS forlis under Island den 11.februar, har Færøernes Kommando givet bladene en redegørelse.

SØSTJERNANS forlis affødte ikke umiddelbar reaktion fra Færøernes Kommando's side, henset til at der i ulykkesområdet relativt kort tid efter befandt sig et stort antal fartøjer, der sammenholdt med, at ulykkespositionen blev ret nøjagtigt bestemt ved pejlinger fra omliggende fartøjer skulle indebære et hurtigt fund af SØSTJERNANS to redningsflåder, der efter det foreliggende begge skulle være kommet vel i vandet. Eftersøgningen kunne følgelig indledningsvis begrænses til et snævert område.

Området er ca.280 sømil fra Færøerne, og det ville med det herskende vejr

have taget inspektionsskibet henimod 2 døgn at nå op i området. Det skønnes derfor ikke under disse omstændigheder og årstiden taget i betragtning acceptabelt at blotte det færøske område for inspektionsskibet.

Eftersøgningen blev ledet og koordineret af den islandske søredningscentral i Reykjavik, med hvem Færøernes Kommando under hele eftersøgningen har været i nær kontakt.

Efter at eftersøgningen indtil den 13. februar havde været resultatløs, udvidedes eftersøgningsområdet efter den afdrift som vind og strøm kunne have forårsaget. Inspektionsskibet INGOLF blev indsat i dette udvidede område den 13. februar og efter aftale med den islandske redningscentral tildelt et område begrænset af 60 og 61 nordlig bredde og 14 og 16 vestlig længde. Det islandske inspektionsskib AÐIR søgte i et område nord herfor. INGOLF eftersøgte indtil den 16. om aftenen, hvor det returnerede til Færøerne. Dette skete med den islandske redningscentral's samtykke på grund af opkommende storm, og det islandske inspektionsskib havde tidligere på dagen forladt sit område. Vejret i eftersøgningsområdet var i hele perioden så dårligt, at der ikke var mulighed for at anvende helikopter. Området blev imidlertid jævnlige overfløjet af engelske og amerikanske fly.

Inspektionsskibet FYLLA og inspektionskutteren MALLEMUKKEN gennemsejlede under forlægning fra Grønland til Færøerne i perioden 14.-17. februar den sydlige del af eftersøgningsområdet. Begge skibe var efter storm i Kap Farvel området svært beskadiget; FYLLA med delvis knust helikopter og MALLEMUKKEN uden navigations-, kommunikations- og redningsmidler. Disse skibe kunne derfor ikke anvendes i den videre eftersøgning, hedder det i redegørelsen.

(FRK)

Bedre norsk søovervågning kræves

Forholdene inden for norsk søterritorium kræver en ny inspektions- og bevogtningstjeneste, sagde orlogskaptajn O.Schei i et foredrag i Oslo Militære Samfund. Det gjaldt ikke alene mulighederne for besøg af fremmede ubåde, men også forskningsskibe, hvis aktivitet Norge bør følge meget nøje. Olievirksomheden i Barentshavet vil rumme problemer af sikkerhedsmæssig karakter, blandt andet fordi Sovjet kan komme til at føle sine baser på Kola truet. Man må regne med, at inspektionstjenesten i dette område vil kræve dykkertjeneste med fartøjer og andet materiel, som Norge idag ikke råder over. Norge må naturligvis garantere, at virksomheden udelukkende er af fredelig art, men skal en sådan garanti være troværdig, må de nødvendige midler stilles til rådighed.

Når inspektionstjenesten skal udvikles, må man nødvendigvis bygge på den faglige kompetence, søforsvaret besidder. Men for ikke at skabe den militære aktivitet, som man netop vil undgå, bør tjenesten ikke sammenblandes med forswarets ordinære opgaver. En tanke ville være at udvikle fiskeriopsynet til at forestå denne inspektionstjeneste. Under alle omstændigheder vil det koste både tid og penge at bygge tjenesten op. Men der er ingen vej udenom. Kan vi ikke klare at følge med i udviklingen, må det vurderes, om det i det hele taget skal være tilladt at producere olie i områder, som vi ikke kan kontrollere.

Orlogskaptajn Schei kom også ind på den procedure, som er factsat, når fremmede ubåde ulovligt trænger ind på norsk område. Han indrømmede, at fremgangsmåden er tidskrævende og giver ubåden visse muligheder for at undslippe. Men da proceduren er beregnet for fredsforhold, må der en omfattende sikkerhedspolitik, juridisk og moralsk vurdering til, før den kan forandres. Hidtil har ingen fremsat nogen troværdig forklaring på, hvilket ærinde en fremmed ubåd kunne have i norske farvande, men man må antage, at vore myndigheder vil vurdere dette spørgsmål nøje i den kommende tid. Kommer de til det resultat, at ubådene ikke bare bryder norsk lov, men også sætter rigets sikkerhed på spil, er der ingen grund til at betvivle, at proceduren vil blive forandret, sagde orlogskaptajn Schei. (MST)

Indland kort

Chefen for Søværnet har i Svendborg overværet søsætningen af orlogskutteren RØMØ, som er den sidste i serien på 9 orlogskuttere bygget på Svendborg Værft.

I januar i fjor var to østtyske skibe i kollision udfor Djursland. Mine-læggeren SJÆLLAND var med til at sætte det ene skib på grund. Søværnet har modtaget en bjærgeløn på 15.000 kr., hvoraf de 6.000 kr. fordeles mellem besætningen efter sølovens bestemmelser.

NATO Defence College besøger København den 31. maj og 1. juni. Det sker på den årlige tur til Nordeuropa, hvor man også besøger Frankrig, Storbritannien, Vesttyskland, Island og Norge.

Marinestabens Samarbejdsudvalg er nu blevet etableret. Det består af 3 repræsentanter for organisationerne og 3 fra ledelsen. Udvalget holder ordinært møde normalt den 3. onsdag i hvert kvartal, men kan indkaldes efter behov.

Den Kongelige Grønlandske Handel har i anledning af inspektionsskibet VÆDDERENS bugsering af M/S GRØNLAND til sikker ankerplads på Færøerne udtalt sin anerkendelse og tak for hurtig og veludført hjælp - og en speciel tak for godt og dygtigt sømandskab af chef og besætning.

NATOs fælles-finansierede bygge- og anlægsprogram i år er anslået til at koste 2 milliarder kr. Programmet er netop blevet vedtaget og er tredje del af langtidsprogrammet for årene 1970-74.

Flådestation Frederikshavn har haft besøg af 85 mand fra Sanitetskompagniet fra Dronningens Livregiment. Dagen efter deltog tre hold konstabel-elever fra minelæggeren FYEN i en omvisning på flådestationen.

Udland kort

Sovjet har gennemført forsøg med et nyt ubåds-missil med en rækkevidde på mindst 4.000 sømil, oplyses i Pentagon. Missilet - SSN X-8 - gik under forsøgene i Stillehavet over 500 sømil længere, end den amerikanske efterretningstjeneste havde regnet med.

Den foreslåede norske sammenslutning af Havne-, Lods- og Fyrdirektoraterne til et Farvandsdirektorat har mødt kraftig modstand. Sidst har Havnefogdernes Landsforening protesteret. De siger, at de i hvert fald ikke hører hjemme i en sådan sammenlægning.

Den vesttyske motortorpedobåd PANTHER fra 1958 har gjort sin sidste rejse fra Mørvig til Kiel. Klassen afløses af de nye missilbåde, der bygges i Frankrig. De udgåede både skal dels sælges til Tyrkiet, dels bruges til skydemål for deres afløsere.

Sverige har bestilt en tredje isbryder ved Wärtsilläværftet i Helsingfors. Den får en maskinkraft på 22.000 hk og skal gøre tjeneste i den nordlige del af Den Botniske Bugt fra vinteren 1975/76.

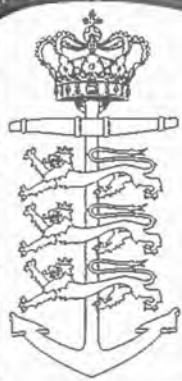
Et besætningsmedlem blandt de 60 kvinder om bord i den amerikanske flådes hospitalsskib SANCUTARY er blevet flyttet fra skibet på grund af graviditet.

Chefen, orlogskaptajn Th.Rodgers, siger, at den slags må man indstille sig på, når der er så mange kvinder i besætningen.

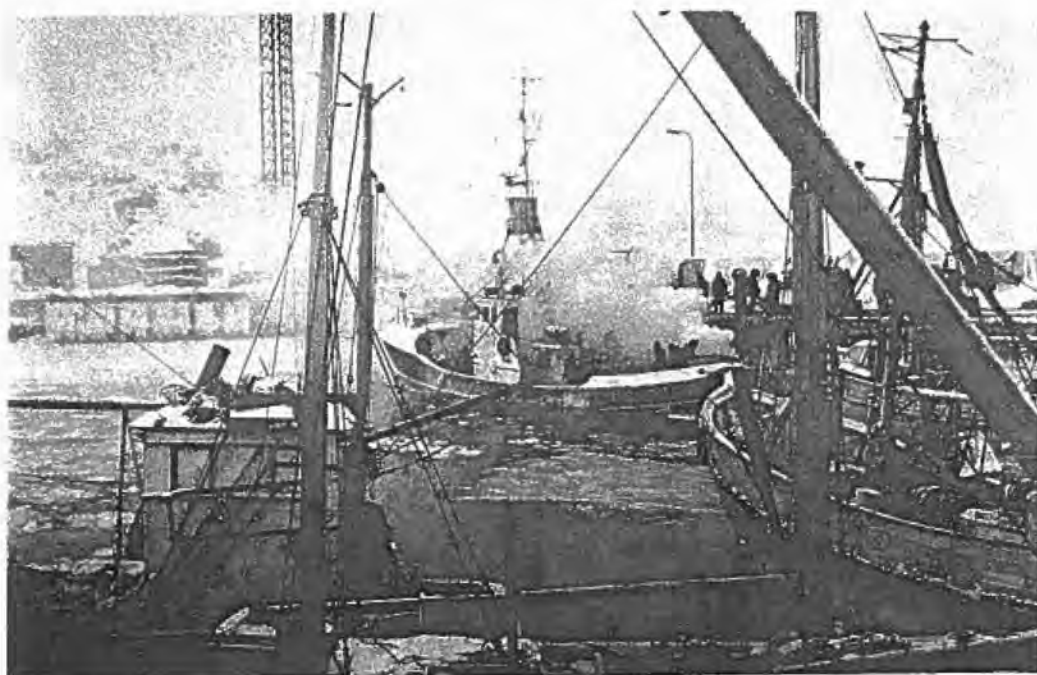
Den norske regering har foreslået, at der oprettes en Statens Havariskole fra 1.august. Den placeres i Haugesund og skal i første omgang undervise handelsflådens folk af alle kategorier i skibsbrandværn og livredning. Opprettelsen koster 1,2 millioner kr.

Den såkaldte engelske influenza har hærget voldsomt i det finske forsvar. Over 4.000 har været indlagt på infirmerier og garnisonssygehuse, men sygdommen har nu kulmineret. Flådestationerne i Helsingfors og Åbo har dog stadig et par tilfælde om dagen.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Brandslukning i 27 graders kulde

Fiskeriinspektionsskibet INGOLF har indhøstet erfaring ved slukning af skibsbrand i polarkulde. Det skete fornylig, da der udbrød brand om bord i politikutteren ILIK i Holsteinsborg.

Der var ingen besætning om bord, da branden udbrød. INGOLF blev alarmeret kl. 0700 og deltog efter anmodning fra brandvæsenet i slukningsarbejdet med at levere vandtryk og slukningsmateriel og -personel. Vagtskiftet fik hurtigt ført slangemateriel frem fra skibets brandledning til kutteren via treforgrenere og 3" slanger, således at der på stedet var 6 angrebs-slanger til rådighed. Afstanden fra skibet til brandstedet var ca. 300 m. Slukningsarbejdet, der varede 6 timer, blev i høj grad vanskeliggjort af stærk frost. Temperaturen var på intet tidspunkt over $\% 27$ grader. Det kunne bl.a. konstateres, at skumvæske, selv når den kom fra et opvarmet rum, var frosset inden den kom til brandstedet, ligesom skumtilblandere og pickup slanger frøs til efter 2 minutters brug.

Ligeledes frøs vandet i brandslangerne hurtigt, hvis der ikke var konstant gennemstrømning. Universalrør og forlængerrør frøs til i dyser, og håndtag på universalrør var så træge, at det var umuligt at skifte fra tåge til stråle.

Slukningsmandskabets indsats blev en del hæmmet på grund af manglende kendskab til kutterens indretning m.v., det var således ikke muligt at skaffe sikre oplysninger om indretningen og brandfarlige stoffer om bord. Heller ikke oplysninger om havneforhold, vanddybde m.m. med henblik på eventuelt at slæbe kutteren på grund, kunne skaffes.

Branden var ret langt fremskreden, da INGOLF blev tilkaldt. Derfor lykkedes det kun at begrænse branden til agterskibet uden at kunne slukke den helt. Skibet er bygget af træ, hvilket medførte, at såvel agterdæk som skod til maskinrum blev gennembrændt. Det var sandsynligvis medvirkende til en vandfyldning, som bevirkede, at kutteren sank.

Hævningen af kutteren blev foretaget ved bedste lavvande. Den var sunket med slagside til bagbord og således, at den ved lavvande stod nogenlunde tør. Bagbord dæk stod dog altid under vand i fuld udstrækning. Det voldte vanskeligheder at få tætnet gennembrændingen i agterdæk, så effektiv lænsning kunne gennemføres. Det lykkedes først i tredje forsøg ved samarbejde mellem Holsteinsborg værft, brandvæsenet og skibet. INGOLF stillede svømmedykker, havaripersonel og -materiel til rådighed. Af lænsemidler mødte skibet med tre pumper, der blev tilsluttet skibets net via et transportabelt kabel samt 3 transportable ejektorer med vandtryk fra skibet.

Samtlige 6 l nsemidler var særdeles effektive og virkede tilfredsstillende, men det anføres dog, at en l nseejektor fryser til på et par minutter, hvis den ikke er effektivt neddykket. Det nævnes også, at de transportable motorpumper ikke kan anvendes i stærk frost, b de på grund af startvanskeligheder og besvær med at tørre pumperne uden opvarmning med blæselampe samt at vandet fryser i pumperne. Værft og brandvæsen mødte også med transportable pumper. I alt anslås den tilstedeværende pumpekapacitet ved hævningen af kutteren til max. ca. 25 t vand pr.minut. Brandårsagen er ikke blevet fastslået med sikkerhed.

(INGO)

Officersskolers uddannelse sammenlignet

Chefen for Søværnet har ladet foretage en sammenligning af "Undervisningsplan for Hærens Officerssskole, A-linien" og "Uddannelsesplan for Søværnets Officerssskole, A-linien". Sammenligningen, der specielt omfatter de fag, som er fælles for de to planer, blev iværksat for at se i hvilket omfang den længere praktiske uddannelse i Søværnet - nødvendiggjort af krav til styrmands- og skibsf reruddannelsen - influerer på den teoretiske uddannelse.

Det fremgår af sammenligningen, at uddannelsestiden for Hærens officerer er 3 år og 6 måneder. Heraf er 106 uger teoretisk uddannelse og 38 uger anden form for uddannelse. I Søværnet varer uddannelsen 3 år og 8 måneder, hvoraf 112 uger bruges til teoretisk og 50 uger til praktisk uddannelse.

Uddannelsestidens udnyttelse fremgår af følgende skema:

	Hæren	Søværnet
Teori	106 uger	112 uger
Kurser	13 -	
Praktik	14 -	50 -
Felt�velser	4 -	
Milit�r Femkamp	1 -	
Demonst./rekognos.	6 -	
Eksaminer, speciale	13 -	4 -
Sommerferie	9 -	10 -
Andre ferier m.v.	16 -	14 -
I alt	182 uger	190 uger

Det hedder i sammenligningen, at de to planer er ganske forskellige for de fleste faggrupper og fags vedkommende. På nogle områder vil planerne dog sikkert kunne tilnærmes inden for de grænser, som hensynet til værnens forskellige opgaver fastsætter.

Især som følge af, at uddannelsen ved Søværnets Officersskole ud over den militære uddannelse skal tilgodese de praktiske og teoretiske krav til styrmands- og skibsføreruddannelsen, er Søværnets uddannelsesplan betydeligt strammere end Hærens, idet planerne efter politisk direktiv er næsten lige lange. Søværnet har således reelt ingen reservetid til disposition.

De grundlæggende principper for uddannelsens gennemførelse er ens ved de to skoler, og nogen forskel i uddannelsernes niveau har ikke kunnet konstateres.

Flyvevåbnets officersuddannelse er ikke medtaget, dels af overskuelighedsgrunde, dels fordi denne plan var under revision, da sammenligningen blev udarbejdet. (MST)

2300 sejlsportsfolk undervist

De sidste års stærkt øgede interesse for sø- og sejlsport har givet sejlsportsforeningerne et stigende antal medlemmer, og der er bygget flere lystbådehavne og marinaer. Det har givet sig stærkt udtryk ved Søværnets Teknikskoles Havari-kursus. På godt et år har 2.300 sejlsportsfolk fået undervisning på skolen.

Gennem Søsportens Sikkerhedsråd foreslås - og for at opnå kystskippereksamen kræves - at sejlsportsfolk får en orientering og en demonstration af redningsmidler. Det er en udadrettet opgave for Søværnet, der varetages for en stor del af Havari-kursets faglærere, som afser deres fritidstimer og week-ender til denne forebyggende virksomhed.

I fjor modtog ca. 1700 sejlsportsfolk undervisning, og indtil den 15.februar har der været 600 på kursus. (TKS)

Oplysningshæfter til samtidsorientering

Med henblik på anvendelse som baggrundsmateriale i undervisning i samtidsorientering af forswarets værnepligtige menige har Forsvarskommandoen i samarbejde med Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste iværksat udarbejdelsen af et system af oplysningshæfter om forsvaret.

Hæfterne har som grundtema "Forsvaret i Samfundet" og vil bl.a.

dække emnerne: Det militære forsvar, totalforsvaret, forsvaret og det øvrige samfund, FN-styrker, Danmark og NATO samt sikkerhedspolitik og forsvar. Endvidere er et hæfte vedrørende samarbejde i forsvaret under overvejelse, ligesom der vil blive udarbejdet en vejledning i hæfternes anvendelsesmuligheder.

De enkelte hæfter udgives med angivelse af forfatter samt med et forord af forsvarschefen og vil blive underkastet en løbende revision af en redaktionskomité der er nedsat ved forsvarskommandobefaling, og i hvilken Forsvarsstaben, værnscheferne, Hjemmeværnsledelsen, Civilforsvarsstyrelsen, Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste samt talsmænd for værnepligtige menige og værnepligtige befalingsmænd er repræsenterede.

Ophøret af undervisning i samtidsorientering ved Forsvarets Civilundervisnings foranstaltning pr. 1.april har været en medvirkende årsag til udgivelsen af omhandlede serie oplysningshæfter. Hæfterne vil efter værnschefer og korps' nærmere bestemmelse kunne anvendes af chefer m.fl. i relevante fag i uddannelsen.

Såfremt der fra de berørte enheders mandskabs side fremsættes ønske herom, vil de enkelte hæfter - bortset fra vejledningen - kunne udleveres til interesserede værnepligtige. Endvidere påregnes hæfterne at kunne anvendes i Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjenestes oplysningsvirksomhed, f.eks. i form af tilbud til foreninger og skoler m.v. samt af Hjemmeværnet og eventuelt Civilforsvaret.

Anvendelsen af oplysningshæfterne adskiller sig bl.a. ved muligheden for en større udbredelse, angivelse af forfatternavn og den løbende revision i nogen grad fra hidtidig praksis inden for forsvaret. Tjenestesteder m.fl. anmodes derfor om forud for udsendelsen af de første hæfter, der påregnes at foreligge omkring 1.april, at orientere personellet. (MST)

Indland kort

Chefen for Søværnet holdt den 20. og 21.marts chefskonference på Forsvarets Kursusinstitution Lynæsfort. Der blev givet orienteringer om forsvarets, specielt Søværnets, aktuelle situation og planer med efterfølgende diskussion. Formålet med konferencen var at fremme kendskab til og forståelse for Søværnets sandsynlige fremtidige vilkår.

Der er atter udbetalt bjærgeløn til et af Flådens skibe. Denne gang var det til bevogtningsfartøjet NEPTUN for bjærgning af kutteren UDO nord for Rügen i fjor. Beløbet på 5.000 kr. er efter Sølovens bestemmelser blevet udbetalt med 2/5 til besætningen.

Premierløjtnant Jón Wium fra Island har fået tilladelse til at deltage i et 6 ugers mineuskadeliggørelseskursus på Holmen i foråret. Der har tidligere været islandsk deltagelse på sådanne kursus.

Forsvarskommandoen har udtalt sin påskønnelse af den indsats, der under eftersøgningen af en formodet ubåd i Diskobugten i december blev ydet af Grønlands Kommando, inspektionsskibet INGOLF, luftgruppe Vest og koordinationsofficererne i Christianshåb samt politiet og Grønlandsfly.

En erhvervspraktikant på Færøerne har bedt om at måtte komme ud med et inspektionsskib i færøske farvande. Før tilladelsen gives, har Chefen for Søværnet anmodet Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste om at undersøge de forsikringsmæssige forhold vedrørende praktikanttjeneste på Færøerne og Grønland.

Flyvevåbnet har holdt det årlige 8-dages kursus for premierløjtnanter af A-linien i Søværnet. Kursets formål er at give kendskab til organisation, operative funktioner, materiel og lokaliteter. Der var en halv snes deltagere.

Søværnets Flyvetjeneste var nær ved at have opbrugt de tildelte 2600 flyvetimer i fjor, men situationen blev reddet ved en tildeling på 100 ekstratimer fra S-61, der ikke havde brugt deres tildeling. Søværnets Flyvetjeneste har i år fået tildelt 2550 flyvetimer.

Det kommende fælleskursus for orlogs- og flyverpræster er planlagt til perioden 13.-15. august på Marinestation Sjællands Odde. Orlogspræsterne har i øvrigt fået tildelt fire perioder i år, hvor de kan sejle med Søværnets skibe.

Udland kort

Chefen for den norske marine, kontreadmiral Hans Skjong, har i Bergen overtaget landgangsfartøjet BORGUND på 560 t. Fartøjet er bygget i stål med en overbygning af aluminium. Besætningen er på 9 mand.

Kina har nu verdens trediestørste flåde med en personelstyrke på 150.000 mand. Der er 40 ubåde og usædvanlig mange mindre enheder, der-

iblandt hydrofoilbåde og kanonbåde udrustet med Styx-missiler. Kun Sovjet har lige så mange små enheder.

Den svenske minekrydser ALVSNABBEN har på sit årlige togt besøgt Tampa i Florida. Det var det første skandinaviske flådebesøg nogensinde i Tampa, hvorfor værterne gjorde usædvanlig meget ud af opholdet. Besætningen besøgte bl.a. Cape Kennedy, der ligger i nærheden.

Det norske forsvars største skolecenter KNM Tordenskjold ved Bergen har passeret sin 10 årsdag. Indtil nu har skolen haft 27.000 elever og der er en lærerstab på 250. En halv snes skoler hører under skolecentrets ansvarsområde.

Den fjerde af Royal Navys mindre tankskibe, GOLD ROVER, er blevet søsat i Wallsend-on-Tyne. Skibet er på 7.000 t og forsynet med helikopterplatform, cafeteria, hobbyrum og biograf.

Det har en besætning på 47 mand.

Den svenske flådes nye torpedobåd NORRKÖPING er i disse dage på de første prøveture. Det er den første af en serie på 12 modificerede både af SPICA-klassen, der bygges ved Karlskronaværftet.

En af den britiske flådes LEANDER-klasse fregatter MINERVA er på togt i vestindiske farvande og har bl.a. besøgt Bermuda. Prinsen af Wales er som underløjtnant blandt skibets officerer.

Skibsværftet i Astrakhan ved Volga har konstrueret en ny type hurtigbåd, der sejler op til 100 km/t. Der sejler nu over 200 lignende både i Sovjet og sidste år befordrede de over 20 millioner mennesker. Bådene er også eksporteret til østlandene, Italien, Canada og Vesttyskland.

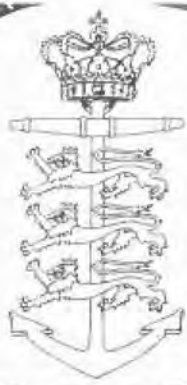
Det svenske Riksrevisionsverk foreslår, at Forsvarets gymnasieskole i Uppsala, Flyvevåbnets skole i Ljungbyhet og Marinens gymnasieskole i Karlskrona nedlægges. Det hedder i forslaget, at de kommunale gymnasier, folkehøjskoler og brevskoler bør udnyttes af forsvaret. Marinens gymnasieskole har i år 130 elever.

Flådens mærkedage

Den 26. marts 1848 besatte korvetten NAJADEN og hjuldampskibet GEJSER under kaptajnløjtnant Dirkinck-Holmfeld Als. Han blev et par uger efter, da han som parlamentær gik i land på Femern for at forhandle med myndighederne, trods parlamentærflag taget til fange. Han sad i fangenskab i Stade indtil han i september efter afslutning af våbenstilstanden blev udvekslet.

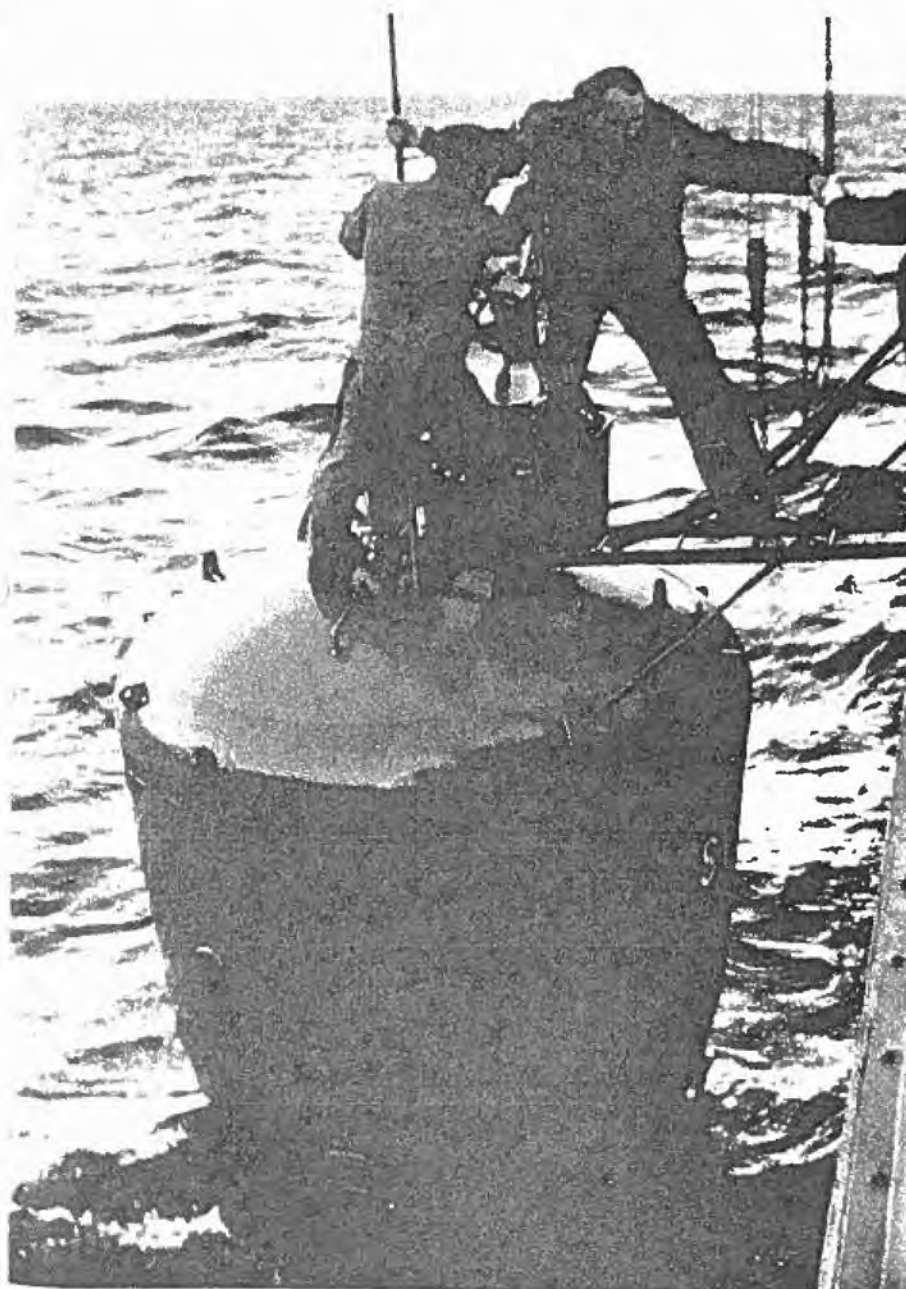
For 125 år siden blev Marineministeriet oprettet i stedet for Admiralitets og Kommissariats Kollegiet, som ophævedes den 29.marts 1848. Kommandørkaptajn Zahrtmann blev landets første ansvarlige marineminister.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Ubådsbjærgningsøvelse i Sandbjerg Vig.

I begyndelsen af måneden afholdtes i Sandbjerg Vig ved Juelsminde en dansk-svensk øvelse i bjærgning af en sunken undervandsbåd. I øvelsen deltog det svenske undervandsbådsbjærgningsskib BELOS, depotskibet HENRIK GERNER, undervandsbåden DELFINEN samt Søværnets Frømandskorps.

Øvelsesoplægget var, at undervandsbåden DELFINEN var sunket og ikke kunne komme op ved egen hjælp. Øvelsesdeltagerne skulle så forsøge at tilføre luft til den indespærrede besætning samt om muligt at redde den ved hjælp af den dykkerklokke, der findes om bord i BELOS.

Øvelsen - der svarede til tidligere afholdte øvelser af samme art - var be-

gunstiget af godt vejr og afvikledes uden vanskeligheder. En del af besætningen fik lejlighed til at prøve opstigning med dykkerklokken, og blandt de gæster, der kom ned til undervandsbåden var chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral O.Brink Lund, der havde valgt denne utraditionelle måde at foretage sin afskedsvisit på.

Det var betryggende for undervandsbådens besætning at se, hvorledes det dansk-svenske samarbejde og frømandskorpsets dygtighed kunne sikre store muligheder for at komme helskindet fra en ellers kritisk situation - indespærring i en sunken undervandsbåd.

Efter øvelsens afslutning aflagde samtlige enheder week-end besøg i Vejle, hvor der var lejlighed dels til samvær mellem de svenske og danske besætninger og dels til kontakt med såvel Marinehjemmeværnet som civile kredse. Søndag var enhederne åbne for besøg af interesserede, og i løbet af to timer benyttede 1500 mennesker sig af chancen for at se undervandsbåden DELFINEN indenbords.

(DELF)

Marinens Bibliotek flytter

Forsvarsministeriet har anmodet Forsvarskommandoen om at foranledige, at Marinens Bibliotek snarest flytter fra Søkvæsthuset til Marinestabens tidligere bygning i Haregade. Der skal dog først indhentes de fornødne godkendelser af bygningsmyndigheder m.v. Det nødvendige beløb til flytningen, ca. 100.000 kr., samt flytteudgifter m.v. vil blive stillet til rådighed for Forsvarskommandoen på den kommende tillægsbevillingslov.

Forsvarets Bygningstjeneste har oplyst, at biblioteket kan placeres i Haregade, men at den øgede belastning fra bøgerne nødvendiggør, at gulvene i fem rum må understøttes ved indlægning af jernbjælker under loft.

(MST)

Foran frigivelse af farvandene

Handelsministeriet har anmodet om Chefen for Søværnets bemærkninger til et forslag om ophævelse af tvangsruter og frigivelse af danske farvandsområder.

Chefen for Søværnet har svaret, at henset til at minefaren ikke længere skønnes at være større end andre risici, som skibsfarten i øvrigt er udsat for samt til, at minestrygning ikke skønnes at kunne nedbringe denne fare yderligere, anses det nu for rimeligt, at farvandsområderne frigives til almindelig trafik på overfladen. Det bør dog være betinget af, at der udstedes

en række forbud og advarsler for flere områder, fordi der dér endnu findes farlige krigsefterladenskaber. Flere af disse områder ligger udenfor dansk søterritorium.

Forbud mod sejlads og mod arbejder m.v. på havbunden foreslås som hidtil udsendt i handelsministerielle bekendtgørelser i forbindelse med ophævelse af rutetvængen, idet forbud af denne art må forventes at skulle bestå i lang tid.

Advarsler mod fiskeri, ankring m.v. vil derimod løbende være underkastet forandringer, dels på grund af nyopdagede krigsefterladenskaber, dels på grund af fjernelse eller uskadeliggørelse af sådanne genstande. Advarsler af denne art foreslås derfor optaget i de årlige Efterretninger for Søfarende nr.1.

I svaret nævnes en række områder, der bør omfattes af forbud mod sejlads samt områder, der bør omfattes af enten forbud eller advarsler mod ankring, fiskeri med bundsløbende redskaber og arbejder på havbunden.

(MST)

Skibene får affaldspressere

Søværnets Materielkommando har bestilt to affaldspressere til forsøgsvis installation i to enheder. Det bliver formentlig kongeskibet DANNEBROG og inspektionsskibet HVIDBJØRNEN.

Affaldspresserne vil kunne komprimere fast affald til et væsentligt mindre rumfang, hvorefter affaldet emballeres lufttæt og afleveres i land.

Hvis de planlagte forsøg viser sig acceptable, har materielkommandoen til hensigt at søge bevilling til anskaffelse af affaldspressere med henblik på installation i Flådens øvrige større skibe over en passende fremtidig periode.

(SMK)

Ultralyd renses sovjetiske skibsskrog

Sovjetiske ingeniører arbejder med en ny metode til rensning af skibsskrog. Skibsingeniørinstituttet i Odessa har konstrueret et ultralydapparat, som kan holde skibene fri for mikroorganismernes angreb. Anlægget er foreløbig installeret på en række mindre fartøjer i Sortehavet, fortæller telegrambureauet Novosti.

Anlægget består af to små lydgeneratorer (den ene som reserve), en automatikblok og otte impulsgivere, som anbringes rundt om langs skibssiden.

Energiforbruget er 1-2 kilowatt pr. time. Den første model blev installeret på passagerskibet KHIRURG VISJNEVSKIJ i 1965. Tidligere måtte skibet i dok mindst en gang om året, hvorefter det kunne sejle ca. 17 måneder før ny dokning. Tilvoksningen af mollusker er nu ubetydelig. Efter 16 måneders sejladts viste en kontrol, at skroget var helt rent. Derefter blev der installeret ultralyd på skibene MILLEROVO, BRATSLAV og NEKRASOV, der alle sejler, men endnu ikke har været til kontrol. Det samme gør KHIRURG VISJNEVSKIJ på tredje år uden at have været i dok og næsten uden at have fået sejlhastigheden reduceret. Reduktionen er to-tre gange mindre end for skibe af samme type uden ultralydsgeneratorer.

(MST)

Indland kort

Inspektionsskibet VÆDDEREN fyldte 10 år den 22.marts. Skibet har næsten udelukkende gjort tjeneste ved Færøerne og har alene i færøske farvande sejlet en distance svarende til næsten 7 gange rundt om jorden og med sin helikopter fløjet et tilsvarende stykke.

Søværnets Intendanturinspektør har nu fremstillet fotografier af Søværnets uniformer til den pjece om forsvarets uniformer, der er under udarbejdelse. Der foreslås en kort introduktion af Søværnets og Marinehjemmeværnets uniformer, farvelagt planche med gradstegn og tegninger med kort beskrivelse af bæringsbestemmelse.

I anledning af 125 årsdagen for kampen ved Fredericia vil Langelands Marinedistrikt lægge en krans den 8.maj ved mindetavlen i Nakskov Kirke for faldne om bord i hjuldampskibet HEKLA.

Forsvarsministeren har anmodet finansudvalget om at godkende normeringsændringerne ved sammensætningen af Søkortarkivet, Fyrvæsenet, Lods-væsenet og Redningsvæsenet til et farvandsdirektorat fra 1.april. Forslaget medfører ikke merudgifter for staten.

Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole har budt 37 nye sergent-elever velkommen. Samtidig bød borgmester Villy Christensen eleverne velkommen til Frederikshavn. Skolen tager i øvrigt nu det nye interne TV-anlæg i brug.

Flådestation Frederikshavn havde den 26.marts besøg af forsvarsminister Kjeld Olesen og hans norske kollega Johan Kleppe. Der var rundvisning på flådestationen og demonstration af Taktisk Træner.

5.tyske minestrygereskadre har aflagt rutinebesøg på Flådestation Korsør. Eskadren, der var under kommando af kommandørkaptajn H.Sellschopp, bestod af depotskibet MOSEL og minestrygerne NEPTUN, HERKULES, CAPELLA og PLUTO. Der var bustur til København for besætningerne.

Forsvarskommandoen vil nedsætte et rådgivende udvalg, der skal bistå i spørgsmål om civiluddannelse og rekruttering af stampersonel. Forsvarsministeriet vil derefter nedlægge det under Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste nedsatte Redaktionsudvalg. Udvalget skal bl.a. tilrettelægge den kommende rekrutteringskampagne.

Flådestation Frederikshavn har igen haft flere større civile besøg, bl.a. af Strandby Ungdomsforening og FDF. Gæsterne fik en orientering og deltog i en omvisning.

Flådestation København holdt den 27.marts sammenkomst for de her-
værende udenlandske marineattachéer. Der var deltagelse fra både øst og vest i sammenkomsten, der fandt sted "Under Kronen".

Udland kort

Den canadiske flåde har modtaget helikopter-destroyeren HURON, den tredje i en serie på fire. De øvrige er IROQUOIS og ATHABASKAN, mens ALOGONQUIN stadig er under bygning i Quebec. Klassens skibe er på 4.200 t og har en besætning på 280 - og plads til 30 gæstende officerer.

16 enheder fra den svenske flåde har samtidig, men ikke sammen, været på besøg i udenlandske havne, bl.a. Bergen, Stavanger, Portsmouth, Wilhelmshaven og Århus, der fik besøg af minestrygeren HANO og ubåden MAKRILLEN.

Den columbianske flåde har aldrig haft ubåde, men nu er to af Type 209 under bygning på Howaldtwerke i Kiel. De er så langt fremme, at de kan afleveres i år. Også Argentina får bygget to ubåde af samme type i Kiel og to andre på det britiske Vickersværft.

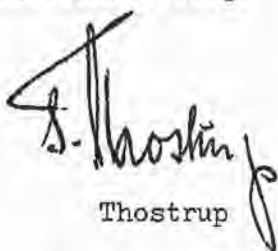
Russerne arbejder meget med laser-afstandsmåling. Man har netop konstrueret en laser-måler til fly under landing. En laserstråle udsendes fra flyet, sonderer jorden, reflekteres og opfanges af en fotodetektor. Her forvandles lyset til elektriske impulser, der går ind i et data-anlæg. Resultatet kan direkte aflæses.

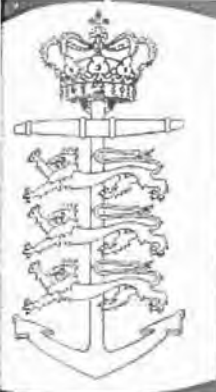
Den britiske marineminister Antony Buck har fortsat sine tiltrædelsesbesøg i flåden. Han har bl.a. været om bord på en række enheder og flådens dykkerskole. Her overraskede han alle ved at deltage i dykningsøvelser i dykkertanken. Svømming er ministerens hobby.

Den svenske flåde har fået to nye kontreadmiraler. Det blev kommandør Rolf Rheborg fra 1.april og kommandør Per Rudberg fra 1.oktober. Rheborg har været chef for ubådene og chef for sjökrigsskolan.

Det norske skoleskib CHRISTIAN RADICH er ude på et kort togt med kommandørkaptajn Kjeld Backen som midlertidig chef. Han skal på togtet give overlevering til den kommende chef, kommandørkaptajn Reidar Kjell Thorsen. Den nye chef er 42 år og ubådsofficer.

En af de 7 helikoptere, som den svenske marine har bestilt i Japan, bliver mindst 7 mill. kr. dyrere. Den blev slømt medtaget under en storm i Stillehavet, da den med skib var på vej til Sverige. Den var ikke forsikret og marinen har bedt om en ekstrabevilling.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Marinestation Gedser 25 år

Den 27. marts kunne Marinestation Gedser fejre sit 25 års jubilæum. Marinestationen har gennem de 25 år udgjort et vigtigt led i farvandsovervågningen bl.a. på grund af sin geografiske beliggenhed. Endvidere er det naturligt, at marinestationen som den eneste militære institution på Lolland-Falster indtager en særlig rolle her, idet mange af øernes unge mænd igennem de 25 år har aftjent værnepligten på marinestationen. Denne har desuden haft et nært og godt samarbejde med det stedlige hjemmeværn, redningsvæsenet m.fl.

En kort historisk oversigt fortæller, at der den 15. november 1947 oprettedes lejekontrakt mellem Søværnets Bygningsvæsen og Pandebjerg-Gjedsergård gods om leje af det sydligste område af Gedser Odde. Området var tidligere benyttet af besættelsesmagten til artilleriskole i tiden 1942-45. Søværnet overtog de på området værende bygninger, d.v.s. 2 barakker og 1 bunker. Barakkerne indrettedes til administration og underbringelse, medens bunkeren indrettedes som radar- og operationsrum.

Den 27. marts 1948 kunne Danmarks første og sydligste kystradarstation "Kystradarstation Gedser" melde operationsklar under ledelse af daværende materielmester P.O.Nielsen. Forholdene var ret primitive, og værre blev det, da barakkerne brændte i foråret 1950. Mandskabet blev, indtil ny underbringelsesbygning blev opført i 1952, underbragt i Gedser by.

Stationen blev i årene 1948-59 ledet af skiftende specialofficerer og værnepligtige løjtnanter af teknikerlinien (de såkaldte grønne løjtnanter). I forbindelse med overtagelsen af det nye radaranlæg og tilhørende operationsbunker i 1959 ansattes daværende orlogskaptajn Egeholm Andersen som chef på stationen.

Underbringelsesområderne blev efterhånden for trange, hvorfor bygningstjenesten planlagde en udvidelse, der førte til opførelse af en ny kasernebygning samt modernisering og sanering af ældre bygninger. Arbejdet påbegyndtes vinteren 1968-69 og blev afsluttet april 1970.

Med et underbringelsesområde, der i dag udgør ca. 1000 m^2 mod tidligere 210 m^2 , kan Marinestation Gedser med rette regnes blandt forsvarets mest moderne etableringer underbringelsesmæssigt set.

(MAS GED)

Forsvarets øverste ledelse

Forsvarets Rationaliseringsnævns undersøgelser af Hærens og Flyvevåbnets lokale organisation og den kommende undersøgelse indenfor Søværnet, har sammenhæng med lovarbejdet, som nu er resulteret i forsvarsforliget. Dette berører også forsvarets øverste ledelse, således at værnschefernes ansvar for forvaltning af personalet nu ikke mere skal være overfor Forsvarsministeren, men overfor Forsvarschefen.

Beslutningen om en undersøgelse af forsvarets øverste ledelse blev taget i Rationaliseringsnævnet i fjor, og Forsvarsministeriets Rationaliseringsafdeling kunne 1. december forelægge en analyse af dennes virke og påpegede forskellige justeringsmuligheder. På et møde i Rationaliseringsnævnet

den 6.marts blev der truffet beslutning om det videre arbejde, som skulle opdeles i tre faser.

I en 1.fase vil der blive foretaget justeringer i Forsvarskommandoen, så den overordnede personelplanlægning bliver placeret i Forsvarsstaben. Det undersøges om det vil blive nødvendigt at oprette en egentlig personelstab eller om Forsvarsstabens nuværende personelafdeling med yderligere sektioner vil kunne løse opgaven. Den daglige personelforvaltning forudsættes varetaget af værnscheferne på forsvarschefens vegne. Dermed vil man få rimelig tid til at undersøge, hvordan en evt. yderligere centraliseret personelforvaltning kan tilrettelægges. I en 2.fase vil man benytte sig af virksomhedsspil til belysning af forskellige organisationers hensigtsmæssighed, og i 3.fase tænkes egentlige omlægninger iværksat.

Undersøgelserne påregnes at blive langvarige, og 1.fase må ventes at vare et par år. I 1.fase vil forswarets øverste ledelse blive udøvet således: de to ledelsesniveauer indenfor Forsvarskommandoen, nemlig forsvarschefen med Forsvarsstaben og værnscheferne med deres stabe vil blive bibeholdt uændret. For de 3 administrationsområder, personel, materiel og økonomi, vil arbejdet foregå efter følgende retningslinjer: den overordnede planlægning indenfor personelområdet vil finde sted i Forsvarsstaben på den måde, at Forsvarsstaben bistås af personel fra værnsstabene. På grundlag af overordnede forvaltningsdirektiver fra Forsvarsstaben varetages personelforvaltningen i øvrigt som i dag ved værnsstabene. På materielområdet gives værnscheferne bedre informationer i relation til deres ansvarsområde, specielt hvor der er behov for værnsekspertise, så værnscheferne bedre kan bestride deres rådgivningsopgave. På økonomiområdet gives tilsvarende bedre informationer.

Med en planlagt møderække i Forsvarskommandoen, hvor værnsstabscheferne og Forsvarsstabens fagstabschefer deltager, er der skabt grundlag for at gennemføre den koordination og information, der bliver afgørende for gennemførelsen af de kommende store opgaver. Der er således taget skridt til at sikre samarbejdet imellem alle stabe, så man ikke i den første tid foretager ændringer, som forrykker mulighederne for at udnytte ekspertise.

(MST)

Orientering i Grønnedal

Ved Chefen for Søværnets foranstaltning og efter ønske fra Flådestation Grønnedal har en kursusleder fra Forsvarets Kursusinstitution fornylig aflagt besøg på flådestationen for at orientere om - og udbygge kend-

skabet til - Lov om samarbejdsregler i forsvaret. Orienteringen tog specielt sigte på flådestationens talsmænd.

Det var et længe næret ønske, som derved blev opfyldt, og det blev under besøget fremhævet, at der var et stort behov for en snævrere kontakt med det øvrige Danmark. Særligt de værnepligtige, men også befalingsmændene, udtrykte ønske om, at denne konsulentbistand blev udvidet med en socialrådgiver og en landstalsmand.

Problemerne med at udvikle en sådan bistand er store, men viljen er absolut til stede. Det gælder om at finde den mest rationelle måde at formidle kontakten på.

(FKI)

Forsvarsforliget drøftet på chefskonference

Den 20. og 21. marts var ca. 50 af Søværnets chefer m.fl. som tidligere nævnt i Søværnsorientering samlet på Forsvarets Kursusinstitution Lynæsfort for at modtage orientering om og drøfte det nyligt indgåede forsvarsforlig.

Chefen for Søværnet sagde ved konferencens åbning bl.a.:

"Der er atter afsluttet et forsvarsforlig. Dermed er en periode af usikkerhed forhåbentligt definitivt forbi. En periode, der har givet anledning til megen utilfredshed, vanskelige planlægningsvilkår og dårlige arbejdsbetingelser både for ledelse og personel. Det er vilkår, der i høj grad har indvirket på vort daglige arbejde og på klimaet i forsvaret.

Forliget er ikke som vi kunne ønske os. Det er slet ikke nogen idealløsning; men det repræsenterer efter min opfattelse det bedst opnåelige. Det giver os et nyt ståsted, og forhåbentlig - da det er vedtaget af de 4 gamle partier - nogenlunde sikkerhed for en periode med arbejdsro. Opgaven for os er nu at få det bedst mulige ud af de midler, vi får til rådighed"

Under konferencen redegjordes for optakten til og indholdet af forsvarsforliget og den netop udsendte betænkning fra folketingsudvalget. Man drøftede forsvarets øverste ledelse og Søværnets indpasning i det fremtidige forsvar med hensyn til økonomi, materiel, personel og operationer. Der fremsattes en række forslag og synspunkter, som vil blive taget med ind i Marinestabens videre overvejelser.

Selv om der blev givet udtryk for stor bekymring for Søværnets fremtidige virkemuligheder - ikke mindst under hensyn til de kraftige personelreduktioner -, var det ved konferencens afslutning det overvejende indtryk, at der på linie med forsvarsrådets udtalelse af 14.februar var forståelse for det indgåede forlig og enighed om en positiv og realistisk indsats inden for de nye begrænsede rammer.

(MST)

Indland kort

Der er nedsat to underudvalg under Søværnets Samarbejdsudvalg. Det drejer sig om et vagtudvalg og et bemandingsudvalg, der som hovedudvalget er sammensat af repræsentanter for ledelsen og organisationerne. Formænd er henholdsvis kommandørkaptajnerne H.G.Jørgensen og P.E.Pedersen.

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste har sendt en underholdningsgruppe bestående af skuespillere og musikere til Færøerne. Den giver tre forestillinger for personel fra marinestationen, orlogskutteren MALLE-MUKKEN og inspektionsskibet VÆDDEREN.

Forsvarskommandoen har nedsat en arbejdsgruppe, som skal forestå revision af indkøbs- og forvaltningsbestemmelser vedrørende forswarets materiel og forsyningsgenstande.

Minelæggeren FYEN har på grund af andre uddannelsesopgaver ikke kapacitet til at underbringe og uddanne samtlige konstabelelever af teknikerlinien. Fregatten HERLUF TROLLE skal derfor supplere FYEN som skoleskib i april kvartal. 18 konstabelelever tilkommanderes fregatten fra 13.april til 19.juli.

75 % af inspektionsskibet VÆDDERENS menige besætning har meddelt, at de er interesseret i at deltage i sport. Fodbold, håndbold og volleyball er de foretrukne grene, som der er gode chancer for at udøve, hvorimod det ligger tungt for de specialister, der har udtalt ønske om at dyrke spydkast og ishockey.

Odense har fra 6. til 10.april besøg af 6.svenske Minröjningsavdeling, der består af kommandoskibet UTO samt minestrygerne IGGO, SKAFTO, VINO, BLACKAN, DAMMAN, GALTAN, TJORN, HISINGEN, ORYST, RODLOGA og SVARTLOGA.

Udland kort

Det svenske forsvar og Kockums i Malmø har skrevet kontrakt om bygning af 3 ubåde af A 1¹/₄-klassen. De koster 125 mio sv.kr. og skal leveres 1977-78. Bådene er mindre og billigere end den foregående, men takket være en ny datateknik lige så effektive.

Den britiske marines flådechef, admiral Sir Edward Ashmore, bliver First Sea Lord næste år, idet han er udpeget som efterfølger for admiral Sir Michael Pollock. Det var en god nyhed for hans 80-årige far, viceadmiral Leslie Ashmore, hvis anden søn, viceadmiral Peter Ashmore, netop er blevet hofchef.

Norge fik for 30 år siden overladt tre mindre amerikanske skibe, der blev ombygget til "ubådsjagere" og indsat i ubådsbekæmpelse. Under norsk orlogsflag og med navnene VIGRA, HESSA og HITRA gjorde de bl.a. tjeneste for de berømte Shetland-folk. Kun HITRA er tilbage. Den er nu solgt til Sverige og skal nu være fritidsskib.

Kommandør Hans Petrelius, Karlskrona örlogsskolor, er tiltrådt som chef for Berga örlogsskolor. Hans efterfølger i Karlskrona, der uddanner 5.000 mand årligt, er kommandørkaptajn Viktor Tornérhjelm. Petrelius siger, at de værnepligtiges positive indstilling igen synes at øge.

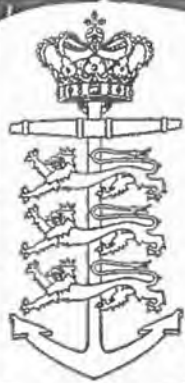
"Royal Navy" har modtaget missil-destroyeren BRISTOL. Ved overdragelsen blev der for første gang spillet en melodi, komponeret specielt til skibet. Det var vindermelodien i en konkurrence, som skibet havde udskrevet - den blev valgt af besætningen blandt mange indsendte.

Luftværnsarmeringen i sovjetiske skibe af RIGA-, KANIN- og KOTLIN-klasserne er i det seneste år blevet forbedret ved en supplerende installation af 25 og 30 mm automatiske og radarkontrollerede kanoner.

Det svenske hjemmeförsvärs udrüstning har længe været kritiseret, men nu har chefen, generalmajor Löwenhielm, præsenteret en række nye våben, bl.a. en ny maskinpistol med hylsterfanger og en automatkarabin. Samtidig får de 20.000 lotter nye uniformer, en buksemodel - den er i hærens grønne farve og vakte ikke udelt begejstring ved forevisningen.

Kielerkanalen skal udbygges for 700 mio. D-mark. Til sikring af kanallejet, der delvis trues af nedstyrtning, skal kanalen gøres 2 m bredere på bunden, og bredden i overfladen udvides fra 102 til 162 m. Udvidelsen skal være færdig inden 1980.

J. Thastrup
Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Klar til årets søopmåling

Søkortarkivet har planlagt søopmålingen for 1973 i danske og grønlandske farvande. I danske farvande er der 12 opgaver hvoraf de største ligger i Kattegat med sigte på den der planlagte nyopmåling samt undersøgelser for ruter til skibe med stor dybgang.

Til rådighed for løsningen af opgaverne har Søopmåling Danmark ministrygeren GULDBORGSUND, SKA-7 og SKA-8 evt. suppleret med 2 opmålingsudrustede O-både transporteret over land. Statsisbryderen ELBJØRN, der i 1972 med udmærket resultat indgik i søopmålingen, har det af forskellige grunde ikke været muligt at få stillet til rådighed i år, selvom der fra Søkortarkivets side har været et udtalt ønske herom.

I grønlandske farvande er der 31 opgaver hvoraf de højst prioriterede ligger i Julianehåbsbugten i syd og ved Marmorilik i nord. Det er dog på forhånd klart, at der i de 31 punkter ligger arbejde til adskillige år på grund af det begrænsede materiel, der er til rådighed, sammenholdt med det store område opgaverne strækker sig over.

Til rådighed for Søopmåling Grønland er normalt 4 SKA-både samt en orlogskutter. Desuden indgår fra tid til anden et skib af HVIDBJØRNEN-klassen. I efteråret 1972 blev to af SKA-bådene taget hjem for at blive underkastet et gennemgribende istandsættelses- og ombygningsarbejde. Bådene ligger ved Nyborg Værft og terminerne for aflevering og opsendelse til Grønland er i øjeblikket usikre på grund af strejke. Da de to øvrige SKA-både på Grønland i eftersommeren skal påbegynde et lignende værftsophold, vil Søopmåling Grønland 1973 kun omfatte to SKA-både og en orlogskutter, således at omskiftning fra "de gamle" til de nyistandsatte både sker midt på sæsonen.

(SKA)

Farvandsvæsenet oprettet

Den 1.april blev det nye Farvandsvæsen oprettet. Det skete ved en sammenslutning af Fyrvesenet, Lodsvesenet, Redningsvesenet og Søkortarkivet, der danner den nye organisation.

Farvandsvæsenet ledes af Farvandsdirektoratet med farvandsdirektøren, under hvem følgende tre afdelinger sorterer: Nautisk Afdeling, der består af Farvandssikringskontoret omfattende redaktion af Efterretninger for Søfarende, farvandsinspektion, lodsinspektion og redningsinspektion. Hertil kommer søkortproduktionen med søkortfremstilling, søkortvedligeholdelse og automation samt søopmålingen med hydrografi og oceanografi. Administrationsafdelingen bestående af forsyningstjeneste, kassererkontor, sekretariat, personale- og lønningskontor, lorankontor, lodsøkonomikontor og bogholderi. Teknisk Afdeling bestående af bygningssektionen, elektrosektionen, maskinsektionen, skibssektionen og driftssektionen. Farvandsvæsenet har ca. 600 ansatte med en farvandsdirektør og tre afdelingschefer i spidsen.

Økonomi- og Budgetministeriet arbejder med lønrammerne, og Admini-

strationsrådet skal se på, om andre statsinstitutioner skal med i sammen slutningen.

Farvandssikringskontoret skal bemandes med 9 navigatører og en kontorassistent. Det opdeles i fire kontorer: 1 redaktør med 2 assistenter (alle navigatører) skal redigere farvandsefterretningerne, håndbøger m.v. En farvandsinspektør får ansvaret for afmærkning i danske, færøske og grønlandske farvande, farvandssikkerhed, nautisk rådgivning og ledelse af fyrinspektionsskibene. Lodsinspektøren skal bedømme ansøgere til lodsstillinger, holde lodseksamen og fordele lods fartøjerne. Redningsinspektøren skal overvåge kystredningstjenesten, godkende materiellet og udfærdige instrukser.

Sammenlægningsudvalget siger, at der senere kan ske organisatoriske ændringer. Det er foreløbig bestemt, at de fire institutioner ikke kan samles under et tag. Søkortarkivet bliver derfor på Esplanaden, mens Redningsvæsenet og Lodsvæsenet flytter ind hos Fyrvæsenet på Christianshavn. En samlet udflytning til provinsen kan senere blive aktuel.

Udvalget anfører, at personel i Søkortarkivet med ret til bolig i Nyboder beholder denne også i den nye organisation. (MST)

VÆDDEREN bjærgede færøsk kutter

Sent søndag den 11.marts reddedes fiskekutteren ODDBJØRG af Thorshavn fra at synke efter en perfekt aflevering fra helikopter af en specialkonstrueret transportabel lænsepumpe.

Søndag eftermiddag modtog VÆDDEREN, der på dette tidspunkt lå på weekendophold i Sørvaaag, ordre fra Færøernes Kommando om hurtigst muligt at afgå til en position 25 mil W - for Suderø for at assistere en 34 tons synkende kutter, der havde været i kollision med en engelsk trawler. Da kutteren kort tid efter rapporterede, at den ville synke inden for en time, og da VÆDDEREN skulle bruge 3 timer for at komme til den opgivne position, besluttedes det, at afsende helikopteren med den af materielkommandoen og flyvetjenesten nylig udviklede transportable lænsepumpe, der var medgivet VÆDDEREN for endelig afprøvning og justering af brugsanvisning.

Kl.1700 afgik helikopteren på den 35 mil lange vej mod havaristen. Ved koordinering mellem Flyvestation Thorshavn og helikopter lykkedes det at komme direkte over kutteren uden forudgående eftersøgning. Vejret var på dette tidspunkt ret diset. Inden pumpen blev sat om bord, blev kutteren af helikopteren via Radio Thorshavn informeret om den nøjagtige procedure for afsætning og modtagelse af denne. Dette resulterede i, at afsætning og modtagelse forløb perfekt - ca. 3 min. i alt.

På ganske få minutter havde kutteren pakket pumpen ud af dens vandtætte container og havde fået den startet. Herefter returnerede helikopteren til VÆDDEREN, der på dette tidspunkt befandt sig lige syd for Myggenæs.

Kl.1946 var VÆDDEREN fremme. Ved havaristen lå den engelske trawler ROSS JUNO GY 660 af Grimsby. Føreren af ROSS JUNO oplyste på radio, at være kollideret med ODDBJØRG og at han havde 2 mand om bord, som assisterede ved lænsningen. ROSS JUNO havde selv fået en mindre lækage. Ved hjælp af gummi-båd overførtes strakt til ODDBJØRG yderligere brændstof til lænsepumpen, samt overkonstabel Alex V.Jensen til betjening af samme. Næstkommanderende VÆDDEREN overførtes til ROSS JUNO med henblik på tilbud om assistance samt formidling af relevante oplysninger til ODDBJØRG. Efter at have assisteret ROSS JUNO med en mindre mængde cement og sand til lækstopning, samt at have assisteret ved tilbagetransport af ROSS JUNO's besætningsmedlemmer, aftaltes, at VÆDDEREN skulle overtage videre assistance til ODDBJØRG. Denne kunne ved hjælp af den transportable lænsepumpe holdes flydende under en eventuel bugsering.

Kl.2030 begyndtes overføring af slæbetrosse ved hjælp af gummi-båd. Kl. 2118 var slæb etableret og bugsering mod Thorshavn begyndtes. For at holde ODDBJØRG flydende, måtte man natten igennem - med den af helikopteren afleverede lænsepumpe - lænse med jævne mellemrum. Ligeledes forblev den af VÆDDEREN overførte overkonstabel om bord på ODDBJØRG under hele bugseringen. Den 19.marts kl.0720 ankredes på Thorshavn red, hvorefter kutteren blev overgivet til en slæbebåd. (VDRN)

800 ubåde - halvdelen russiske

På et møde i Oslo Militære Samfund sagde kommandørkaptajn Julius Meyer, at ubådstruslen i dag er formidabel. Den kan under en konflikt føre til, at trafikken på verdenshavene bliver lammeth. Rundt om i verden findes der mellem 700 og 800 ubåde, hvoraf ca.halvdelen fører sovjetisk flag. Antallet af atomubåde forøges stadig.

Enhver ubåd er en frygtet modstander for selv de største skibe enten de er over eller under vandet. Selv en lille nation med et begrænset antal ubåde er derfor en betydningsfuld sømagt i sit geografiske område.

Ved begyndelsen af den 1.verdenskrig var ubåden et relativt uprøvet våben. Fra at være betragtet som et forsøgsfartøj, blev den i løbet af krigens første par år søkrigens dominerende våben. Gamle forestillinger om strategi, søherredømme og magtpolitik blev kuldkastet af ubådens resultater. Ubådskrigen blev en kamp om forsyningslinjerne over havet og modpartens vilje og evne til at fortsætte krigen. Dette traditionelle mønster blev ført

videre i 2.verdenskrig, indtil kombinationen af radar, sonar og antiubåds-våben i 1943 afgjorde kampen om Atlanterhavet.

En videre udvikling af den konventionelle ubåd efter verdenskrigen reducerede håbet om at kunne beherske ubådstruslen, som den gjorde sig gældende i 1945. Atomubåden NAUTILUS sejlede ud den 17.januar 1955 og varslede en ny epoke i søkrigen. De strategiske atomubåde kom til i 1960 og gav ubådstruslen en helt ny karakter. Igen blev forestillinger om magtpolitik og strategi kuldkastet.

I håb om at nå frem til resultater, der kan kontrollere og beherske ubådstruslen, er der fra de maritime nationer iværksat en omfattende oceanografisk forskning. Der er dog foreløbig intet, som tyder på, at man har fået det nødvendige kundskabsmæssige og teknologiske gennembrud, sagde kommandørkaptajn Meyer.

(MST)

Indland kort

Inspektionskutteren MAAGEN har stoppet den norske trawler KJELLOEY 2 sømil indenfor fiskerigrænsen i farvandet ved Godthåb. Ved indbjergning af trawlet indeholdt det 100 kg. rejer. Ved retten i Godthåb accepterede rederiet det af politimesteren forelagte bødeforlæg på 40.000 kr.

De tre norske stabsskoler besøgte Danmark 2.-4.april. Sjøforsvarets stabsskole besøgte bl.a. Forsvarsakademiet, hvor der var orientering og samvær med Stabskursus for Søværnet. Som fællesprogram blev der i Kastellet givet en redegørelse for aktuelle danske forsvarsproblemer.

Forsvarsministeriet har meddelt 2.Revisionsdepartement, at forsvarets faste personel ikke længere skal have gratis medicin. Ordningen kostede i fjor en halv mio.kr. Der vil dog fortsat blive givet fri medicin til det faste personel under øvelser, på togt med Søværnets skibe og under FN-tjeneste.

Inspektionsskibet VÆDDERENS helikopter passerede fornylig på en inspektionstur ved Færøerne det britiske flådetankskib BLUE ROVER. Helikopteren fik tilladelse til at lande på skibets store helikopterdek. Besætningen fik en glimrende modtagelse og blev vist rundt i skibet, der er på 11.522 t.

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste har til Søværnet indkøbt Video Casette-Recorder, farve TV-modtagere, Casettebånd, antenne m.m. Materiellet skal forsøgsmæssigt forsyne Flådestation Grønnedal og i første omgang et af inspektionsskibene med underholdningsprogrammer til evt. afløsning af de efterhånden dyre underholdningsfilm.

Chefen for Søværnet modtog den 6.april tiltrædelsesbesøg af den thailandske forsvarsattaché, kommandør S.Kresopon. Den 11.april aflagde den kinesiske forsvarsattaché et lignende besøg.

Bevogtningsfartøjerne RAN og DAPHNE har aflagt et vellykket besøg i Slesvig. Der var bl.a. modtagelse på rådhuset, hvor orlogskaptajn Helk overrakte et våbenskjold til borgerforstander August Lüthen.

Udland kort

Det svenske kystartilleris otte minelæggere af typen MUL 12 og 16 gennemgår en omfattende modernisering. De får bl.a. moderne kranudrustning og nye beboelsesforhold. Bådene er på 245 t og bestykket med en 40 mm automatkanon. De er bygget 1952-56.

Israel har præsenteret et hidtil hemmeligholdt våben "Guldsmeden", et infrarødt-varmesøgende missil, der kan benyttes indtil 19.000 m højde. Det har været sat ind mod arabiske jetfly.

Den svenske hær og flåde får nye målfly, to amerikanske Learjet 24 til høj fart og seks japanske Mitsubishi MU-2F til lavere fart. De skal indkøbes og flyves i en kontraktperiode på 8 år af Svensk Flygtjänst AB. Udgifterne er 8 mio. sv.kr. om året plus 4 mio.kr. til ombygning.

Motorsporten i den britiske flåde har taget et stort opsving efter stiftelsen af the Royal Naval and Royal Marine Motoring Association i fjor. Der er nu over 800 medlemmer. Man vil indføre et rally hvert efterår mellem 9 flådeetablissementer i Sydengland.

Norges Forsvarsforening kræver, at der nu udarbejdes en langtidsplan for forsvaret. Det påpeges, at der er en afgørende ændring i den sikker-

hedspolitiske situation på grund af den sovjetiske styrkeopbygning på Kola-halvøen. Nu må politikerne tage konsekvenserne, siger organisationen.

Det svenske Moderate Samlingsparti vil næste budgetår give forsvaret 206 mio.sv.kr. mere end regeringen har foreslået. Partiet henviser til den hastige forøgelse af sovjetiske flådestyrker i Sveriges nærhed. Folkepartiet foreslår en forhøjelse på 1.570 mio.kr. over en fireårs-periode.

Den sovjetiske handelsflåde har nu nået en tonnage på ca. 16,3 mio.tons. I perioden indtil 1975 ventes den at stige med yderligere 5 mio.tons.

Den amerikanske flådechef, admiral E.R.Zumwalt Jr., har bestemt, at kvindeligt personel i den amerikanske flåde på forsøgsbasis skal kunne gennemgå en uddannelse til pilot. Det er tanken at anvende de kvindelige piloter til eftersøgnings- og redningsopgaver evt. også transportopgaver.

Det norske flyvevåben har skærpet bestemmelserne om forbud mod spiritusnydelse før flyvning fra 8 til 10 timer. Mindste hviletid mellem to flyvedage skal også være 10 timer mod nu 8. Transportfly skal have ekstra besætning, hvis flyvningen varer mere end 12 timer.

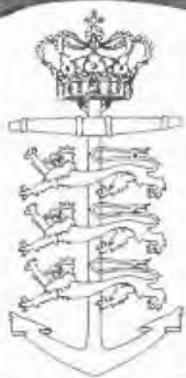
Den norske regering har indstillet til Stortingets vedtagelse, at oberst- og kommandørstillingerne fra 1.juli deles i to grader, nemlig oberst I og II og kommandør I og II. Begrundelsen er, at man lønmæssigt har to niveauer, og at en deling vil gøre det muligt at gennemføre princippet om løn efter grad.

E B

E.V. Jørgensen
Kommandør

Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Norske torpedobåde i 100 år.

Den norske flåde passerer i år en mærkedag. Det er nemlig 100 år siden, at torpedobåden blev indført som fartøjstype i søforsvaret. Den første båd var RAP, der blev bygget af Thornycroft i England. Nordmændene siger, at det var verdens første egentlige torpedobåd.

I årene frem til 1905 blev der opbygget en betydelig flåde af dampdrevne torpedobåde. Siden har de udgjort en væsentlig del af den norske flåde. Den torpedobådsflåde, man rådede over ved udbruddet af 1. verdenskrig, fik en lang og alsidig tjeneste. Nogle af dem blev udrangeret i 1920, men en stor del var stadig virksomme ved udbruddet af 2. verdenskrig. De gjorde bl. a. tjeneste som bevogtningsfartøjer, eskortefartøjer, minestrygere og redningsskibe. I mellemkrigsårene brugtes de til fiskeriinspektionstjeneste. Alle bådene gik tabt under krigen, nogle af dem efter håbløs kamp med den tyske overmagt, enkelte blev af tyskerne brugt som bevogtningsfartøjer.

Under krigen blev en ny torpedobådsflåde opbygget i England. Den

bestod af moderne både med benzinmotorer. De gjorde en anerkendelsesværdig indsats og foretog navnlig mange vellykkede togter til den norske kyst i krigens tre sidste år. Der blev foretaget angreb på den tyske skibsfart og installationer i land, og mange sabotører blev sejlet fra og til Norge. Bådene sænkede 27 skibe under krigen.

De torpedobåde, der var under norsk kommando ved kapitulationen, blev - sammen med andre i England overtagne skibe - grundstammen i den nye norske flåde. I 1951 overtog man 10 amerikanske torpedobåde under det amerikanske våbenhjælpsprogram. Derefter byggede nordmændene alle senere torpedobåde. De første af disse var RAPP-klassen.

Den norske flåde i dag er bygget på Flådeplanen fra 1960. Den forudsætter en kystflåde med hovedvægt på små hurtiggående fartøjer. Ved jubilæet er der 26 torpedobåde, 20 af TJELD-klassen og 6 af SNØGG-klassen, samt 20 kanonbåde af STORM-klassen som opererer sammen med torpedobådene i taktiske enheder på 6-8 både. De fleste af disse skibe er bygget i løbet af de sidste 10 år. Nogle af torpedobådene har trådstyrede torpedoer, og SNØGG-klassen skal have PENGUIN-missiler.

Søforsvaret vil markere jubilæet med en række aktiviteter, der skal skabe større forståelse og kendskab til den indsats, som torpedobådene yder samfundet. I de næste par måneder vil en række byer på kysten få besøg af torpedo- og kanonbåde, samtidig med, at der iværksættes en oplysnings- og rekrutteringskampagne. Flådebesøgene kulminerer med et stort besøg i Oslo i perioden 25.-28.maj. Desuden holdes der samlet familiedag på basen Haakonvern. Som afslutning på jubilæumsåret bliver der en stor festlighed i Håkons-hallen i november.

Søværnet har sagt ja til en indbydelse til at deltage i flådebesøget i Oslo. Deltagerne bliver depotskibet HJÆLPEREN, tankfartøjet RIMFAXE og 8 torpedobåde.

(MST)

Bortfald af tjenestegrenseemblemer

Chefen for Søværnet har godkendt, at tjenestegrenseemblemer for seniorsergenter og stampersonel i Søværnet afskaffes og erstattes af et kronet anker.

Det nye emblem tages i brug fra 1.april 1974, men det vil være tilladt at bære de nuværende tjenestegrenseemblemer i en overgangsperiode til 1.april 1976.

Personel af mekanikergruppen bibeholder hidtig tjenestegrensafmærkning.

Ændringen medfører en økonomisk besparelse og forvaltningsmæssig forenkling og er i øvrigt på linie med et af personellet fremsat ønske.

(MST)

Travlhed i frømandskorpset

Søværnets Frømandskorps havde travlt i januar kvartal. Der blev løst mange både militære og civile opgaver.

I forbindelse med eftersøgningen af den forsvundne dreng fra Ålborg undersøgte 14 frømænd Lindborg Å over en 30 kilometer lang strækning, men drengen var - som man nu ved - ikke i åen. Efter anmodning fra politiet i Fåborg og i samarbejde med Langelands Marinedistrikt blev der foretaget en eftersøgning i Lillebælt efter vraket af et vesttysk lystfartøj. Man havde kendskab til vraket i forvejen, men frømændene konstaterede, at den oprindelige position var forkert opgivet. Efter anmodning fra Grenå har man også undersøgt vraket af fiskekutteren JUTTA for at konstatere, om der var omkomne om bord, men det var der ikke. Politimesteren i Randers bad korpset eftersøge en forsvunden mand i Randers havn. Han blev fundet efter 3 timers eftersøgning.

Som et led i frømandskorpsets stigende hjælp til politiets eftersøgninger, har to mænd fra Rigspolitiets Efterforskningsafdeling holdt foredrag om dette arbejde for korpset.

(MST)

FLORA på besøg i adoptionsbyen

Som sidste officielle begivenhed inden kommandostrygningen den 13. april aflagde korvetten FLORA besøg i sin adoptionsby Næstved. Undervejs blev FLORA mødt af Hjemmeværnsflotillens kutter, der om bord havde klasse 4 a fra Nøddekovsskolen i Næstved. Efter ankomsten blev der budt velkommen af borgmesteren, kommunaldirektøren og havnemesteren. FLORAs chef aflagde visit hos garnisonskommandanten og chefen for CF-kolonnen, som begge aflagde genvisit om bord.

Marineforeningen havde arrangeret bustur for besætningen og om aftenen inviterede den til hyggesammenkomst i Marinestuen. Som ved tidligere besøg var arrangementerne særdeles vellykkede, og der var da også overvældende tilslutning til dem.

Lørdag inviterede byen til frokost på rådhuset, hvor også garnison, CF-kolonne, Marinehjemmeværn og Marineforening var repræsenteret. Her overrakte FLORAs chef en erindring til borgmesteren som en besked om tak for den

gæstfrihed, skibet altid møder i adoptionsbyen. Senere var der reception om bord og om aftenen var skibets officerer gæster hos CF-kolonnen. Søndag var korvetten åben for offentlig besøg og ca. 400 benyttede lejligheden til at bese byens skib.

Næste dag afsejlede korvetten med en skoleklasse fra Næstved om bord. Uden for Karrebøksminde gik eleverne om bord i hjemmeværnsskutteren, mens FLORA fortsatte til Frederikshavn. For besætningen var det afslutningen på endnu et vellykket besøg i Næstved, hvor mange nye kontakter knyttedes.

(FLOR)

Forsyningsafdelingernes omsætning

Fire gange om året - 1.februar, 1. maj, 1.august og 1.november - udarbejder Datacentralen en forbrugsstatistik på grundlag af det materiale, Søværnets tre forsyningsafdelinger indsender.

Et stort antal interessante oplysninger kan trækkes ud af disse statistikker, bl.a. kan direkte læses, hvor stort forbruget af forbrugsgods og omsætningen af inventar har været ved de tre forsyningsafdelinger. For at give et indtryk heraf, bringes tallene for forbrug/omsætning i perioden november-december-januar:

København: Forbrugsgods kr. 991.009, inventar kr. 4.116.115, i alt kr. 5.107.124, hvilket svarer til 83 procent af den samlede omsætning for de tre flådestationer.

Frederikshavn: Forbrugsgods kr. 95.632, inventar kr. 452.104, i alt kr. 547.736 eller 9 procent.

Korsør: Forbrugsgods kr. 79.422, inventar kr. 436.773, i alt kr. 516.195 eller 8 procent.

I ovenstående beløb er ikke medregnet omsætningen indenfor SIT-området, som på grund af en fejl ikke kom med i forbrugsstatistikken. Omsætningen indenfor dette område i den foregående periode var København kr. 3.339.907, Frederikshavn kr. 497.927 og Korsør 497.321. (FLS KBH FSA)

Badeanstalt på Dragørfort

Dragør Kommune har bedt Forsvarsministeriet om tilladelse til at etablere en badeanstalt på bølgebryderen ved Dragørfort. Ministeriet har efter forhandling med Chefen for Søværnet svaret, at man ikke har noget imod, at 1.fase af badeanstalten iværksættes, herunder hegnssætning på fortets kajkant.

Forsvarsministeriet har heller ikke noget imod kommunens forslag til en 2. og 3. fase, der bl.a. omfatter etablering af et omklædningshus i vandgraven mellem bølgebryder og fort samt anlæg af et antal bådebroer i vandgraven. Det er dog en forudsætning, at alle udgifter afholdes af kommunen og at der forhandles med Forsvarets Bygningstjeneste og Marinestation Dragør om hensyntagen til såvel hensigtsmæssig placering som vedligeholdelse af strømningsforholdene i vandgraven. (MST)

Mistanke til sovjetiske handelsskibe

Sovjetiske søfolk er en større sikkerhedsrisiko end de fleste diplomater og handelsdelegationer, skriver Sunday Telegraphs maritime medarbejder. Det mener både NATO og den britiske efterretningstjeneste.

Der eksisterer et indgående samarbejde mellem den sovjetiske flåde og handelsmarinen. Man har eksempler på, at tekniske eksperter fra orlogsskibe med omgående varsel er beordret til tjeneste på handelsskibe, som f.eks. skal anløbe vestlige havne, hvor man kan vente at gøre interessante iagttagelser. Men det kan også gå den anden vej. Bladet nævner et eksempel på, at et sovjetisk passagerskib på krydstogt - der var også britiske passagerer om bord - blev omdirigeret til søs for at overføre forsyninger og personel til et sovjetisk orlogsskib på åbent hav.

En halv snes sovjetiske handelsskibe anløber britiske havne hver måned, og efterretningstjenesten magter ikke at holde dem alle under opsyn, tilføjer bladet. (MST)

Indland kort

Inspektionsskibet VEDDERENS 10 årsdag blev fejret ved en skibsfest om bord. Der var festmiddag og fødselsdagskringle og senere en fornøjelig underholdning. I Thorshavn blev der holdt en reception for særligt indbudte. Blandt gæsterne var den færøske lagmand Atli Dam og rigsombudsmand Leif Groth.

Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral O.Brinck-Lund, der forlader tjenesten med månedens udgang, har været på en række afskedsvisitter, bl.a. i Slesvig hos de vesttyske viceadmiraler Wilhelm Meentzen og Paul Hartwig.

Flådestation Frederikshavn har haft besøg af 35 medlemmer af Dansk Kvindesamfund, der fik en orientering med efterfølgende omvisning. Den 23. maj får flådestationen besøg af 3 hold konstabelelever fra minelæggeren FYEN.

Tre praktiske kurser i klargøring af torpedo type 61 er med en halv snes danske elever blevet gennemført på Forenede Fabriksverkens Torpedoverkstad i Sverige. Dermed har fabrikken opfyldt sin kontraktmæssige forpligtelse, men tilbyder, at eleverne vederlagsfrit kan deltage i de kommende ordinære indskydninger.

På grund af udkommando m.v. er der sket ændringer i Marinestabens Samarbejdsudvalg. Kommandør A.C.Struckmann har afløst kommandør E.V.Jørgensen som formand, og kommandørkaptajn J.Grøne er blevet afløst af kommandørkaptajn O.Westergaard.

Søværnets Officerssskole har udsendt kadetter til praktisk uddannelse om bord. 3 kadetter er blevet tilkommanderet fregatten HERLUF TROLLE, 2 fregatten PEDER SKRAM og 2 korvetten BELLONA .

Orlogskutteren BARSØ har opbragt den vesttyske bomtrawler TINE af Tønning for ulovligt fiskeri på dansk fiskeriterritorium ved Rømø. Ved retten i Tønder modtog fiskeskipperen en bøde på 2.000 kr. og tilbagekøbte fangstredskaber for 1.000 kr.

Udland kort

Efter en vellykket prøvetur i Nordsøen har den hollandske flåde overtaget patruljefartøjet BUYSKES, det første af to fartøjer, der fortrinsvis skal udføre hydrografiske undersøgelser. Det næste BLOEMENDAL overtages i maj. De er udrustet med avanceret kontroludstyr, bl.a. en vrags-sonar.

Norsk Veritas har udarbejdet fuldstændige regler for klassifikation af gasturbiner i skibe. Der er lagt vægt på informationer, som er nødvendige for godkendelse, dele som skal have materielcertifikat og bestemmelser for afprøvning i land og om bord.

Med stort flertal har det norske Storting vedtaget at sammenslutte Fyrdirektoratet, Lødsdirektoratet og Havnedirektoratet til et direktorat med sæde i Oslo. Et mindretal gik ind for at udflytte direktoratet til provinsen.

Den svenske flåde har i Vesttyskland købt et tankfartøj for 1,1 mio. sv. kr. Det får navnet BRANNAREN og skal erstatte tankfartøjet OLJAREN, som nu udrangeres efter 33 års tjeneste. Det nye tankskib er på 857 t og rummer 1.170 m³ olie i otte separate tanke, så man samtidig kan opbevare dieselolie, smøreolie og spildolie.

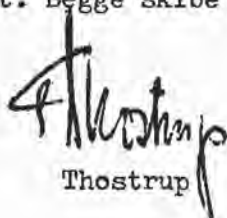
Norsk Sjømandsforbund kræver overfor Sjøfartsdirektoratet, at der nu oprettes en pligtig meldetjeneste for skibsfarten. Der henvises til fragtskibene, der fornylig forsvandt, uden at eftersøgningstjenesten vidste, hvor man skulle søge. Direktoratet har allerede nedsat et udvalg, der skal undersøge mulighederne. Et af de sværeste spørgsmål bliver, hvem der skal registrere meldingerne.

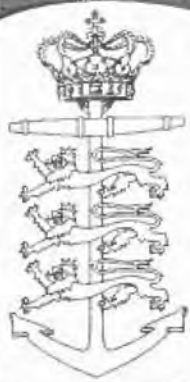
Den nye chef for Karlskronas örlogsskolor, kommandør Tornerhjelm, ønsker bedre befalingsmandsuddannelse, tidssvarende kaserner med bedre miljø, men uden luksus, og en planlægning for uddannelsen til teknisk kompagniofficer. Han vil søge at genindføre den gensidige respekt.

Israels forsvar vil snart præsentere en række nye våben, bl.a. en automatisk super-riffel, Galilæa, bygget over den amerikanske M 16 og det sovjetiske Kalatjnikov, men overgår dem. Desuden vises flådens Gabriel-missil og missil-bådene af SAAR- 4 klassen.

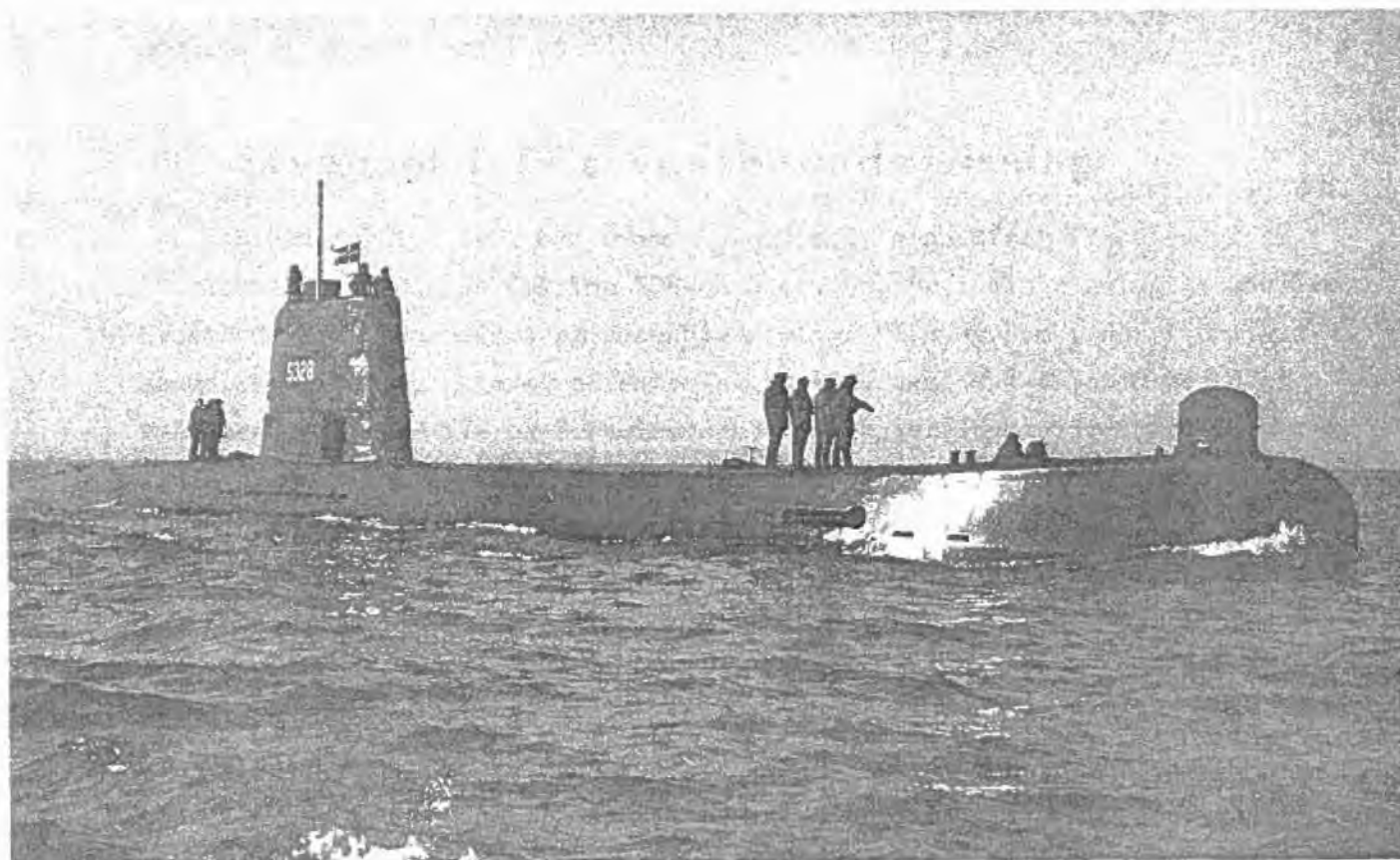
Sveriges kronprins Carl Gustaf har som orlogskaptajn af reserven tiltrådt tjeneste i torpedobåden VEGA, hvor han skal være signalofficer. Kronprinsen skal dele beboelse med en anden officer.

Den svenske ubåd BAVERN har haft en kollision med tankskibet SCANTANK ud for Utklippan. Ubåden, der var neddykket, fik snorkel og periskop-skader, mens tankskibet fik en tank ødelagt. Begge skibe gik selv i havn under eskorte. En undersøgelse er iværksat.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

TUMLEREN i Sydengland

Undervandsbåden TUMLEREN er vendt hjem til Holmen efter at have tilbragt to uger i Sydengland. Undervandsbåden var stillet til disposition for den engelske "Flag Officer Sea Training", der fra Portland leder bl.a. uddannelsen i anti-ubådskrigsførelse.

TUMLEREN sejlede igennem Kieler-kanalen til Portland, hvor man straks gik i gang med et intensivt øvelsesprogram strækkende sig fra tidlig morgen til sen aften. Det ene angreb og modangreb afløste det andet, så det var et velfortjent pusterum, besætningen i week-end'en kunne tage sig i Portsmouth. Der var nu lejlighed til at hilse på gamle venner fra sidste gang, undervandsbåden var i England, og en stor del af besætningen benyttede tiden til

en sight-seeingtur til London.

Den følgende uge var lige så fyldt med øvelser som den forrige, men vejret var nu blevet så hårdt, at det var vanskeligere for overfladestyrkerne at få kontakt med undervandsbåden. Den meget intensive øvelsesaktivitet, hvor hver lime udnyttedes fuldt ud, gjorde, at undervandsbådens besætning kunne vende hjem til Holmen i bevidstheden om, at de to uger hos "Flag Officer Sea Training" havde bidraget særdeles meget til hver enkelt mands uddannelse og træningstilstand. (TUML)

Søværnet i TV's voksenundervisning

Siden foråret 1972 har Danmarks Radio/TV gennemført TV-udsendelser i voksenundervisningen omkring EDB-området. Der er i alt planlagt 4 moduler, hvoraf de 2 er gennemført og udsendt, nemlig: "EDB og Dem", der i 6 TV-udsendelser giver en generel orientering om EDB, samt "På talefod med datamaskinen", der i 2 TV- og 8 radioudsendelser giver indføring i programmering ved at gennemgå programmeringssproget BASIC. I den forbindelse er der indtil 1.maj 1973 opstillet skrivemaskineterminaler på et stort antal biblioteker landet over, hvor alle kan gå hen og prøve at komme i direkte forbindelse med en datamaskine.

Det tredje modul, der vil omfatte 6 TV-udsendelser, er optaget og vil blive udsendt i efteråret under titlen "Vejen til EDB". Disse udsendelser vil illustrere de faser, man skal gennemløbe for at gennemføre en EDB-løsning fra den første ide opstår til systemet er i drift. Orlogskaptajn (RE) John Arentoft er tilrettelægger og medvirkende i dette modul, og er ligeledes tilrettelægger og medvirkende i det fjerde og afsluttende modul, der vil få titlen "EDB i praksis". Dette modul vil omfatte 4 TV-udsendelser, der formentlig også udsendes i efteråret.

"EDB i praksis" vil bl.a. omfatte dels et større indslag fra Søværnets taktiske træner i Frederikshavn og dels et større indslag fra Søkortarkivet vedrørende fremstilling af søkort. Yderligere vil der blive tale om at illustrere andre opgaver, hvor EDB er taget i anvendelse, f.eks. Jydsk Telefons oplysningstjeneste, Dansk Jagtforenings medlemsadministration, udtrækning af obligationer, forskudsregistrering af kildeskat, operationsanalyse og ØK-Data's satellit-datatransmission. Modulet "EDB i praksis" afsluttes med en paneldiskussion som afrunding af alle fire moduler.

(OK JA)

Stor skotsk interesse for VÆDDEREN

Inspektionsskibet VÆDDEREN har aflagt et vellykket fire-dages besøg i Aberdeen. Skotske trawlerorganisationer og trawlerskipperne udviste stor interesse for besøget og var under hele opholdet hyppige gæster om bord. En ung skotsk fisker, der fornylig blev reddet ved en hurtig gennemført evakuering fra Klaksvig til Thorshavn sygehus, takkede for den heldigt gennemførte tur, der efter lægernes udsagn havde reddet hans liv.

Under opholdet, der i overvejende grad skulle være afslapning for besætningen efter to måneders togt ved Færøerne, blev der arrangeret bustur til det skotske højland. Turen gik bl.a. forbi den engelske kongefamilies sommerslot Balmoral.

Der blev spillet en fodboldkamp mellem et hold fra skibet og byens politielever. I et forsøg på at afstive det højt entusiastiske, men slet trænede danske hold, søgtes kontakt med den danske fodboldspiller Henning Boel, der spiller for en klub i Aberdeen. Boel ville gerne spille, men han måtte ikke for sin klub, så han måtte overvære kampen fra tilskuerpladserne. Resultatet blev 5-0 til skotterne.

Opholdet i Aberdeen sluttede med cocktailparty om bord. Det blev holdt i hangaren og 60 gæster deltog. (VDRN)

Distinktion til sommeruniform.

Chefen for Søværnet har godkendt, at distinktioner til bluseklædtes sommeruniform fremtidig udføres i blå farve på hvid bund. Den hidtil anvendte distinktion udgår derfor den 30. september næste år således, at ny type distinktioner indføres 1. maj 1975.

Ændringen tilsigter en fikseret og bedre synlig distinktion til bæring i forbindelse med undertrøjen. (MST)

79 minør-udrykninger.

Mineuskadeliggørelsessholdet fra Minedepot Grelshede havde i januar kvartal 62 udrykninger, hvoraf 40 var efter farlige genstande.

Udrykningerne har bl.a. omfattet uskadeliggørelse eller opsamling af 4 hornminer, 10 kg. plastic sprængstof, 120 detonatorer, 2 håndgranater, 1 57 mm projektil, 1.750 stk. håndvåbenammunition, 36 markører, 18 fald-

skærmsblus, 6 røgbøjer, 34 nødraketter, 32 ubåds-markeringsblus, 10 stk. håndvåben, 1 raketmotor, 6 topplader til mineanker, 5 mineankre, 1 minestrygningsparavane og 2 trykluftflasker.

Personellet har kørt 9.600 km og sejlet med orlogskuttere.

Mineuskadeliggørelsesholdet fra Minedepot Dråby havde 17 udrykninger, der bl.a. omfattede 1 trykbeholder til en tysk V-1 bombe, 1 kanonkugle, 1 flyvrag, 8 markører, 1 81 mm engelsk mortergranat, 1.281 nødraketter, blus m.m. og 800 stk. håndvåbenammunition.

Personellet har kørt 2.881 km og sejlet et mindre antal sømil.

(FLS FRH)

Kompliceret svensk minestrygning.

Chefen for den svenske flåde har givet Väst kustens örlogsbas ordre til at minestryge og bundundersøge Brofjorden ved Lysekil. Arbejdet indledes i maj og ventes først afsluttet om et års tid. Marinen har fra regeringen fået en ekstrabevilling på 1 million sv.kr. til anskaffelse af specialudrustning, der vil være nødvendig for at gennemføre arbejdet. Det drejer sig bl.a. om undervands-TV-kameraer og avanceret ekkolod-udstyr.

De miner og sprængemmer, som findes i Brofjorden, er ikke svenske. De blev forankret tilhavs af englænderne og tyskerne under krigen, men forankringen er rustet op og minerne er kommet i drift. Strøm og vind har fået mange af dem til at drive ind mod den svenske kyst.

Arbejdet med fjernelsen af minerne og den forlangte minutiøse bundundersøgelse ventes at blive meget kompliceret. Bundundersøgelsen er opdelt i tre afsnit. Den 1.fase fra 7.maj til 15. juni omfatter undersøgelser med konventionelt dykkerudstyr. Alle mistænkelige genstande transporteres til et særligt tilintetgørelsesområde. I 2.fase fra 2.juli til 21.september indsættes magnetisk søgeudstyr og der vil ske en klassificering og identifikation af alle fund. I 3.fase fra 8. til 19.oktober sker der optagning og bugsering af fund, som ikke har kunnet flyttes. Sprængninger vil finde sted i et område, hvor der er truffet særlige sikkerhedsforanstaltninger.

Da vejret som altid under mineeftersøgning kan genere og forsinke arbejdet, har flåden fastsat alternative perioder for alle tre faser. Man håber i hvert fald at være helt færdige i dette kalenderår.

(MST)

Indland kort.

Forsvarschefen, ledsaget af Chefen for Søværnet, aflagde besøg på Holmen den 25. april. Rundvisningen og orienteringer omfattede bl.a. flådestationen, Spanteloftbygningen, marinekasernen, officersskolen, mine-modelsamlingen, artilleriskolen, havariskolen, eskadrekontorerne og Bohlen-dachhuset.

Den britiske marineattaché, commander T.M.B. Firth, har været gæst i inspektionsskibet VÆDDEREN for at få et indtryk af fiskeri- og stations-tjenesten. I forbindelse med sejladsen besøgte attachéen Færøernes Kommando.

Kommandantskabet i Melbylejren har anmodet Sundets Marinedistrikt om at iværksætte rydning og bortsprængning af forsagere i farvandet ud for Melby skydeterræn umiddelbart efter den 1. juni. Rensning af dette område er en årligt tilbagevendende foranstaltning.

Grønlands Kommando havde i fjor 133 eftersøgningsaktioner med en varighed på sammenlagt 135 dage. Det var en stor stigning fra året før, hvor der var 39 aktioner med en varighed på 59 dage. Der blev under indsatsen ydet assistance til redning af 22 mennesker.

I forbindelse med eftersøgningen af overlevende fra den forliste kutter SJOSTJARNAN har Færøernes Kommando modtaget en takkeskrivelse fra den Islandske Redningstjeneste. - Tak til kommandoen og inspektionsskibet INGOLF for broderlig hjælp i en kritisk situation med meget dårlige vejrforhold, hedder det.

Udland kort.

Det norske Storting har godkendt, at forsvaret gennemfører byggearbejder for ca. 30 mio.kr. i år under NATOs fælles-finansierede bygge- og anlægsprogram. Det omfatter bl.a. depoter for flåden, udbygning af flypladser og varslingsudstyr. Hele NATO-programmet er på 2 milliarder kr.

Prinsen af Wales, der som søløjtnant gør tjeneste om bord i fregatten MINERVA, er midlertidig blevet overflyttet til inspektionsskibet FOX, der udfører hydrografisk arbejde i Atlanterhavet. Formålet er at give prinsen indsigt i dette arbejde.

For første gang i det svenske forsvars historie har officerer og værnepligtige været samlet til fælleskursus på Karlskrona örlogsskolor for at diskutere, hvordan man gennemfører virksomhedsdemokrati. De 150 deltagere behandlede bl.a. information, samarbejde og medbestemmelsesret.

Den italienske efterretningstjeneste har i forbindelse med den såkaldte telefonaflytningssag arresteret en mand, der sigtes for at have været medlem af en spionliga. Han nægter, men fandtes i besiddelse af fortrolige tegninger til en ny italiensk patruljebåd.

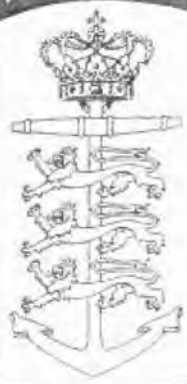
"Royal Navy" har fået sin hidtil yngste skibschef. Det er søløjtnant A.C.G.Lennox, der netop har overtaget kommandoen på øvelses-patruljebåden SCIMITAR. Lennox fyldte 25 år den 26. januar.

Det svenske sjöfartsverket siger i en rapport, at de svenske søkort i mange farvandsområder er usikre. Dybdeforholdene bygger ofte på hundred-årige målinger med håndlod. De eneste korrekte opmålinger er udført efter 1960. Bevillingerne er for små, siger rapporten.

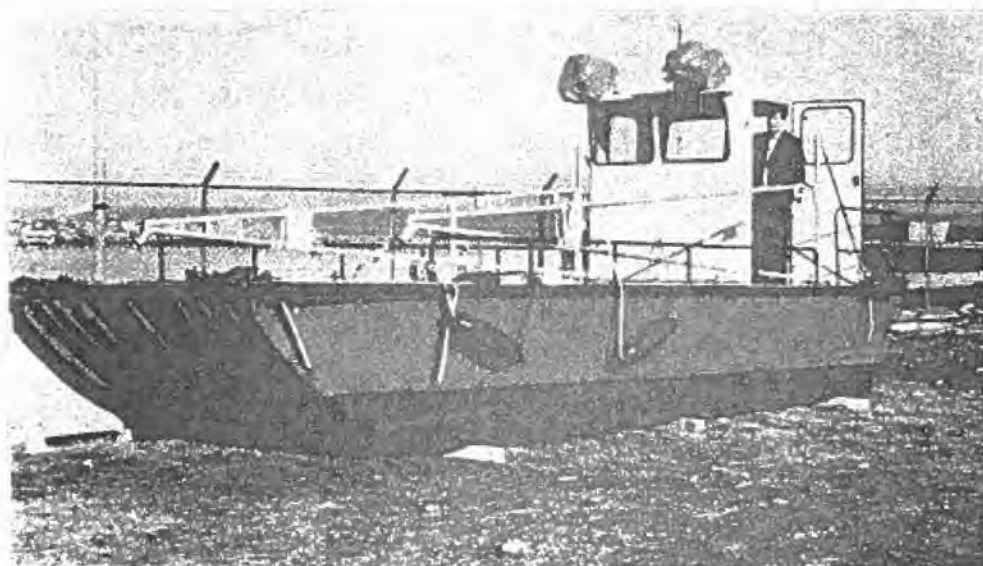
Det canadiske forsvar har oplevet en uafbrudt nedgangsperiode siden 1964, bl.a. er den militære personelstyrke faldet fra 121.000 til 83.000. Nu skal forsvaret moderniseres for 15 milliarder kr. over en 7-årig periode. Højest på listen står nye fly for 3 milliarder kr.

Torpedobåden NYNASHAMN, den anden i SPICA-klassen, er i overværelse af forsvarsminister S.Andersson og chefen for marinen, viceadmiral Bengt Lundvall, blevet søsat i Karlskrona. Den skal indgå i kustflottan næste år.

Thøstrup

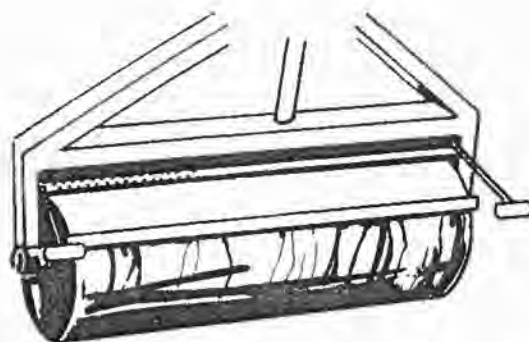
SØVÆRNS- ORIENTERING

Specialskibe til Flådestation Korsør

Miljøstyrelsen har bestilt fem specialbyggede svenske oliebekæmpelsesfartøjer, hvoraf de tre skal placeres på Flådestation Korsør. De fem fartøjer omfatter to større, som begge stationeres i Korsør, og tre mindre, hvoraf det ene baseres i Korsør og de to andre i København. Finansudvalget har tiltrådt en bevilling på 2,5 mio. kr. til nyanskaffelserne.

Anskaffelserne omfatter to fartøjer af typen Sea-truck bygget i Karlskrona og tre af typen Oiliminator bygget i Göteborg. De to første fartøjer ventes til Korsør i denne måned. Bemandingsforholdene er endnu ikke klarlagt, men der skal i hvert fald bruges to mand til hvert fartøj, måske flere til de to største. Bådene kan gå ind på lavt vand og den mindste type er meget hurtig og kan præstere op til 30 knob. De skal kunne rykke ud i akutte situationer, for senere at få støtte af de store Sea-trucks, som er bygget af stål og vejer 50 t. Længden er 19 m, bredden 5 m og farten 8 knob. Oiliminator-bådene har glasfiberarmeret skrog. De er på 1,8 t, 7,5 m lange, 3 m brede og har en dybgående på 0,2-0,4 m. De har en stor special-udrustning, bl.a. el-drevet olieoptager med afskrabere, slangemateriel og to kraftige projektører. Det er meningen, at disse både skal stå på land og med en kran

svinges i vandet, når de skal i brug.

Alle fartøjerne har specielle installationer til opsamling af olie og lænsning, nylon-oliebeholdere med 2.000 l kapacitet pr. stk., spredningsaggregat med absorberingsmidler, olieskummer, en ståltromme, som drives hydraulisk og opsamler olien fra havets overflade samt et spredningsaggregat for dispenseringsmiddel. Det er to fem meter lange spredningsarme af stål, som svinges ud fra skibssiden og spreder midlet gennem 30 mundstykker.

Anskaffelserne omfatter også andet materiel til oliebekæmpelse, bl.a. 4.000 m flydespærring, som skal fordeles mellem flådestationerne. Der findes flere forskellige typer spærringer, så man i en given situation kan indsætte den mest effektive. Spærringerne skal kunne indkredse olie-søer på havet. Der er foreløbig forudsat tre faser i beredskabet mod olie-forureningen: indkøbsfasen, uddannelsesfasen, som skal foregå ved Søværnets Havariskole, og øvelsesfasen, hvor der skal simuleres forurenings-situationer, eventuelt med anvendelse af Taktisk Træner. Det kan endnu ikke siges, hvornår alle faser vil være gennemført.

Orlogskaptajn Stamp fra Miljøstyrelsen siger, at anskaffelserne skyldes den forøgede tankskibsfart, som har krævet en skærpelse af det eksisterende beredskab til bekæmpelse af den tiltagende olieforurening.

Billedet viser Oiliminator, et af de små specialfartøjer. Tegningerne viser Oriol spredningsaggregat og Oil skimmer olieoptagningsaggregat.

(FLS KBH)

Chefskifte i Århus og Korsør

Ved månedens udgang var der chefskifte i Søværnets operative Kommando og på Flådestation Korsør. I Århus tog man afsked med kontreadmiral O.Brinck-Lund, der afløstes af kontreadmiral N.F.Lange. I Korsør blev kommandør E.Wolfhagen afløst af kommandør V.P.Heise. Begge de afgåede chefer har søgt førtidspensionering.

I parolen i Korsør deltog ca. 300 mennesker. Det var foruden civilt og militært personel fra flådestationen og depoterne, Marinehjemmeværnet, Kvindeligt Marinekorps og cheferne for Torpedostation Kongsøre og Marinestation Sjællands Odde.

(MST)

Bevæbning af kvinder i Hjemmeværnet

Hjemmeværnets ledelse har bestemt, at der i uddannelsen af nyt kvindeligt hjemmeværnspersonel fremtidig skal indgå en grundlæggende skydeuddannelse svarende til den, der gives mandligt personel, idet dog gennemførelse af skydning er frivillig. Såfremt skydeuddannelse gennemgås med henblik på udlevering af våben, skal der altid indgå de til den grundlæggende skydeuddannelse hørende skydninger. Kvindeligt personel, som allerede er i Hjemmeværnet, vil efter eget ønske kunne gives en tilsvarende uddannelse.

Det kvindelige hjemmeværnspersonel vil efter ønske - eventuelt i fredstid kunne få udleveret et håndvåben (gevær, maskinpistol eller pistol) efter tilsvarende regler som for mandligt personel. Ved valg af våben tages der hensyn til rådige beholdninger og den pågældendes funktion. Udlevering sker først efter godkendelse af chefen for den enhed, hvortil den pågældende hører.

Det fornødne antal håndvåben vil blive udleveret senest ved Overgangsberedskab (Hjemmeværnet på plads) fra den enhed, hvortil personellet hører. De forvaltende myndigheder træffer i samråd med de respektive enheder af kvindekorpserne nærmere aftale med værnenes tjenestesteder om opbevaring og udlevering af de våben, som skal udleveres til det til tjenestestedet designerede kvindelige personel.

(HJV)

Østlandenes skibsfart i tæt samarbejde

Skibsfartssamarbejdet mellem Comecon-landene er i god udvikling, siger ministeren for Sovjets handelsflåde, T.Gusjenko, til telegrambureauet APN. Comecons permanente kommission for transportvæsen udarbejder og koordinerer langtidsplaner for skibsfarten, udvider det tekniske samarbejde og åbner nye ruter. I Sortehavet er der således åbnet en ny containerrute mellem den ukrainske havneby Ilitsjovsk og Varna i Bulgarien. Inden længe åbnes en lignende rute mellem Sovjets Østersøhavne og havne i DDR.

Comecon-landenes skibsfartsorganisationer har et bredt samarbejde ikke blot når det gælder transport disse lande imellem, men også på de internationale linjer. Rederier i DDR og Polen har sammen med det sovjetiske Østersørederi åbnet en regulær linje, "Baltamerika", mellem Østersøen og destinationer i Sydamerika. Polen, DDR og Sovjetunionen samarbejder også på den regulære linje "Juniafrika", som går fra havne ved Østersøen og i Vesteuropa til havne i Vestafrika.

Søfartsorganisationerne i Comecon-landene samarbejder endvidere når det gælder befragtning. Comecon har således i flere år haft et specielt bureau til befragtningssamordning.

For to år siden, i 1971, grundlagdes den internationale rederassociation INSA, hvor man i fællesskab drøfter skibsfartsspørgsmål. Heri indgår skibsfartsorganisationer i Bulgarien, Cuba, DDR, Jugoslavien, Polen, Sovjetunionen, Tjekkoslaviet og Ungarn.

Samarbejdet inden for Comecon omfatter også tilgrænsende områder. Fælles udforskning af videnskabelige og tekniske problemer muliggør en mere effektiv udnyttelse af hvert enkelt lands forskningskapacitet og sparer megen tid. I samarbejde med de organer, der tager sig af klassificering og teknisk kontrol af skibene, er der udarbejdet enhedsnormer og fælles kriterier med henblik på at sikre, at den teknologiske udviklings nyeste resultater straks bliver indført overalt i Comecon-landenes skibsbygningsindustri.

Et vigtigt skridt i udviklingen af den socialistiske økonomiske integration mellem Comecon-landene er den aftale om samarbejde inden for skibsfarten, som medlemslandenes regeringer undertegnede i Budapest i december sidste år.

Denne aftale er den første i sin art på regeringsplan i hele skibsfartens historie. Aftalen rummer såvel generelle bestemmelser om skibsfarten mellem Comecon-landene på grundlag af principperne om fuld lige-

berettigelse og gensidig respekt for hinandens interesser som mere partielle, f.eks. om skibes ophold i havnene. Comecon-landene Ungarn og Tjekkoslaviet har ikke egne kysthavne, men aftalen sikrer dem samme muligheder som partnerne har. Dette genspejler et grundlæggende princip i Comecons virksomhed: at man ved at løse fælles opgaver finder frem til maksimal tilgode-seelse af hvert enkelt medlemslands behov og interesser.

I Comecons omfattende program indgår også en række andre opgaver inden for skibsfarten - introduktion af nye tekniske metoder i godstrafikken, bedre udnyttelse af Donau som transportvej og forbedring af de nuværende samarbejdsformer og eventuelt også oprettelse af fællesejede rederier.

Indland kort

På baggrund af den nye forsvarslovs nedsatte tjenestetid arbejder Marinestaben, Søværnets operative Kommando og specialskolerne på planer for en ændret værnepligtsuddannelse. Der er netop holdt et møde om sagen, men endelige bestemmelser ventes ikke fastlagt før medio juni.

Mulighederne for et tættere samarbejde mellem de taktiske skoler (trænere) inden for de europæiske NATO-lande skal undersøges. Det fælles uddannelses-udvalg har holdt møde i Oslo i april. Det blev bestemt at drøfte sagen på et møde i Frederikshavn i begyndelsen af juli.

De værnepligtige meniges talsmænd holder landsmøde i dagene 22.-25. maj på Ringsted kaserne. Der skal bl.a. drøftes den fremtidige sessions-ordning og fritidsundervisning for sejlene enheder. Forsvarsministeren vil være til stede på mødets sidste dag.

En skibsreder i Nakskov har 800 t brosten fra den svenske flåde til salg. Han købte nemlig logiskibet PATRICIA, som blev videresolgt til Hamborg, hvor det nu er under ophugning. Sælgeren betingede sig, at ballasten - 60.000 stk. helt nye brosten - ikke var med i handelen, og de er nu kommet til Nakskov.

Inspektionsskibet VÆDDERENs skibsavis har firedoblet oplaget. Det skyldes, at bladet sendes hjem til familien, så man sparer et brev. Bladet foreslår nu, at sidste side fremtidig slutter med "kærlig hilsen", så man blot kan sætte sit navn under.

Niels Juels optegnelser hjælper for tiden svenske svømmedykkere, der arbejder i vraget af det bestykkede koffardifartøj CONSTANTIA. Det blev sænket i Blekinge Skærgård i april 1676 af chefen, kommandør Pål Rump, af frygt for, at danskerne skulle kapre skibet.

Færøernes Kommando ledede eller koordinerede i fjor 35 redningsaktioner af i alt 142 timers varighed. Det var lidt færre aktioner end året før, men der blev ydet assistance til det samme antal mennesker, nemlig 25.

Flådestation Korsør har haft besøg af Korsør Kommunalærerforening, der blev vist rundt og fik en orientering om virksomheden. Det er første gang, byens lærere samlet har besøgt flådestationen.

Officerer fra Marinestaben aflagde den 8.maj besøg i minelæggeren FYEN, hvor der under forlægning fra Holmen til farvandet nord for Sjælland blev orienteret om konstabelelevernes uddannelse under den praktiske søtjeneste.

Orlogskutteren BARSØ har opbragt den vesttyske bomtrawler STELLA, der var på ulovligt rejefiskeri i Knudedyb mellem Fanø og Manø. Opbringelsen blev foretaget af besætningsmedlemmer i gummiflåden.

Ambassaderåd N.Charmortev, kommandør V.Gregoriev og kaptajn A.Gorodov fra den sovjetiske ambassade har foretaget den årlige kransenedlægning på de russiske krigergrave på Bornholm. Det skete i overværelse af repræsentanter for forsvaret.

Chefen for Søværnet og chefen for Søværnets operative Kommando deltog i dagene 8.-11.maj i den årlige stabsøvelse SHAPEX i Bruxelles.

Udland kort

Den britiske regering har placeret en ordre på det første skib i den nye krydser-klasse hos Vickers-værftet. Skibet, der får navnet INVINCIBLE, udstyres med Rolls-Royce Olympus gasturbiner. Det ventes færdigt om 6 år.

Den norske flådes forsyningsafdeling har nu en stab på ca. 200 officerer, 300 ingeniører, teknikere og andre funktionærer samt 500 arbejdere.

Den dækker 50% af flådens behov, mens resten udføres af civile virksomheder. Chef er kontreadmiral Thorleif Pettersen.

Den svenske fregat MAGNE er blevet bugseret til Ystad for ophugning. Skibet, der er på 750 t, blev bygget i 1942.

Den sovjetiske Antarktis-ekspedition har sluttet arbejdet og er ved at indskibe sig i ekspeditionsskibene OB og NAVARIN. Der efterlades instrumenter, som skal foretage registreringer til senere ekspeditionshold.

Vickers-værftet i Barrow-in-Furness er gået igang med de første skibe, som Israel har fået bygget i England. Det er tre undervandsbåde på hver 500 t, der stort set konstrueres efter vesttyske tegninger.

Den svenske flåde har lagt øvelsesfartøjet FALKEN, der også er velkendt i danske farvande, i mølpose. Det sker for at opnå en besparelse på 300.000 sv.kr.

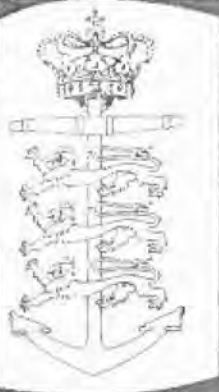
En sovjetisk flådestyrke på en snes skibe har afsluttet en - formentlig rutinemæssig - øvelse ud for Norges nordkyst. Der deltog foruden krydsere, ubådsjagere og forsyningskibe også undervandsbåde og fly i øvelsen.

I næste måned begynder en svensk koncern at bore efter olie tre steder i Østersøen, nemlig mellem Falsterbonæs og Trelleborg, i Hanöbugten og syd for Gotland. Flåden er gået igang med at minestryge områderne. Der skal bores 7-8 huller à 3 mio.sv.kr. stykket.

Den svenske forsvarschef, general Stig Synnergren, sagde på et fælles-værns-møde i Stockholm, at det ikke er forsvaret, der skal forsvare forsvaret. Vi gennemfører blot vor opgave at uddanne, men vi bør have politikerne til at tale mere om forsvaret.

E B

A. Struckmann
A. Struckmann
Kommandør
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

To nye ynglingeåde til Søværnet

Søværnets Konstabelskole har indledt sejlsportssæsonen med standerhejsning, hvor skolen fik overdraget to ynglingeåde.

Chefen, kommandørkaptajn A.Clausen, bød velkommen til de ca. 150 fremmødte, heriblandt repræsentanter for Chefen for Søværnet, Flådestation København, Søværnets Materielkommando, Søværnets Idrætskomité og Søværnets Idrætsforening.

Efter at Søværnets stander og flag var hejst, overdrog Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste repræsenteret

ved kommandør E.V.Jørgensen 2 kølbåde af ynglinge-klassen til Søværnet. På Chefen for Søværnets vegne modtog kommandør A.Struckmann bådene og navngav den ene CAPELLA. Den anden båd døbt af kommandør E.V.Jørgensen og fik navnet CANOPUS.

Medens alle sejlfartøjerne satte sejl og stod ud på Sundet, var idrætsforeningen vært ved en forfriskning.

Til brug ved undervisning i praktisk sømandskab og i øvrigt til disposition for eleverne og Søværnets øvrige personel i fritiden disponerer skolen nu over 6 folkebåde, 6 ynglingeåde, 2 kragejoller, 13 trapezjoller, 2 OK-joller, 3 flipperjoller, 5 kajaker og 1 travalje samt 3 små joller.

Folkebåde og ynglingebåde vil i overensstemmelse med de fastsatte udlånsregler kunne udlånes ved henvendelse til Søværnets Konstabelskole. Øvrige fartøjer kan lånes efter aftale med Søværnets Konstabelskole.

Undervisning i sejlads finder sted tirsdage og torsdage kl. 1615-1900. I samme tidsrum skal førstegangslånere henvende sig. For personel med gyldigt sejlbevis er havnen åben alle dage til solnedgang. Udlån kan ske ved henvendelse til vagthavende fartøjsgast.

Hver onsdag kl. 1645 afholder Søværnets Idrætsforening kapsejladser, første gang den 23. maj. (SKS)

BOLD DAME afsluttet

30 enheder med 1600 besætningsmedlemmer fra Danmark, Vesttyskland og Norge har afsluttet NATO-torpedobådsøvelsen "Bold Dame". Øvelsen, der varede 3 uger, er NATOs ældste rutineøvelse. Den blev startet for 24 år siden.

Formålet med øvelsen er at indøve samarbejdet mellem deltager-landenes flåder. Samtidig lærer de at operere i andre farvandsområder end deres egne. Så ofte det er muligt, udveksles en del af besætningsmedlemmerne mellem fartøjerne, så de får et kendskab til andre flåders rutine.

Første fase foregik i norsk farvand og var nærmest en opvarmningsøvelse, som desværre blev hæmmet af dårligt vejr. Der var våbenøvelser og camoufleringsøvelser på programmet. En del af enhederne var malet i andre farver end de sædvanlige som et led i sløring.

Anden fase af øvelsen var mere taktisk præget. Bådene var opdelt i to styrker, hvoraf den ene sejlede fra Stavanger gennem Bælterne og Østersøen

til Kiel. Undervejs blev den angrebet af den anden styrke, der fik støtte af fly fra det danske og norske flyvevåben.

(MST)

TV på Kampinformationsskolen

Som et led i en udsendelsesrække i Danmarks Radio/TVs voksenundervisning om EDB, har Danmarks Radio ønsket til det næste modul i serien "EDB i praksis" at medtage et indslag fra Søværnets Kampinformationsskoles Taktiske Træner, hvis funktion er baseret på et særdeles moderne og højtudviklet EDB-udstyr.

Optagelserne fandt sted den 2.maj under ledelse af TV-producer Flemming Adstoft, der fulgte et af skolen udarbejdet manuskript. Skolens instruktører, der i fremtiden skal anvende det nye interne TV-anlæg, benyttede lejligheden til at lære noget af de professionelle.

(AIS)

Tysk syn på tvangsruterne

Den forestående ophævelse af rutetvangen i danske farvandsområder hilses med tilfredshed af de vesttyske myndigheder. Skibsfartsdirektionen i Kiel siger, at man helt kan tiltræde Chefen for Søværnets syn på minefaren. For et par måneder siden har man frigivet hele Østersøen, for så vidt den hører under vesttysk ansvar.

Skibsfartsdirektionen mener, at man meget gerne skulle bevare den tønne-afmærkning, der markerer tvangsruterne. Man vil kunne slå to fluer med et smæk, hvis vi samtidig med at garantere farefri sejlads med hensyn til minefare i ruterne, kunne opnå en betydelig nedsættelse af kollisionsfaren. Hvis kaptajnerne vænner sig til altid at have de udlagte tønder på bagbords side, ville mange faretruende situationer kunne undgås. Vi håber, at de danske myndigheder vil følge vort eksempel og lade markeringerne blive på plads, hvor de har været i så mange år. Resultatet vil blive to adskilte fartbaner som på en motorvej, hvad der vil være værdifuldt på en så stærk trafikeret rute, som Østersøen er, siger skibsfartsdirektionen.

(MST)

NATO-interesse for Taktisk Træner

NATO arbejdsgruppen AC/141, IEG/5, der som speciale behandler problemer vedrørende kommando- og kampinformationssystemer samt operativ elektronisk databehandling, holder fra 15.-18.maj et møde i København og Frederikshavn. Årsagen til, at mødet i år finder sted i Danmark, er den store interesse, der fra andre NATO-lande er for at se Søværnets Taktiske Træner og de nye kampinformationssystemer (EPLO), der er udviklet til Søværnets nye torpedobåde (TB 68). Mødet, der holdes 2 dage i København og 2 dage i Frederikshavn, vil blive åbnet af Chefen for Søværnet.

Der deltager 43 officerer og ingeniører fra 11 NATO-lande med den italienske viceadmiral E.Cioppa i spidsen og kommandør I.A.Johnson, USA, som mødeleder. Mødet tilrettelægges og koordineres af Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus. (MST)

Svensk glasfiber-minestryger

En ny minestryger bliver Sveriges største fartøj i glasfiberarmeret plastic. Det er minestrygeren VIKSTEN, som Karlskrona-værftet netop har taget fat på at bygge. Fartøjet skal leveres næste forår og indgår i en serie på tre minestrygere, hvoraf de to dog bygges i træ. De er på 130 t.

Projektet er en nyudvikling inden for skibsbygningsindustrien, og det har allerede vakt stor interesse i lande, der bygger orlogsskibe af plastic. Normalt bygges plastic-både i en enkelt form, enkeltskal-princippet, men Karlskrona-værftet har brudt med dette princip og bygger VIKSTEN efter det såkaldte "sandwich"-princip. Et af formålene er at konstatere, om denne byggemåde egner sig for den større minestryger-type M 70, der indgår i flådens byggeplanlægning.

På værftet er man efter tegningerne i færd med at opbygge en spanteform i en enkel trækonstruktion. Mod denne form lægges et kærnemateriale af højeffektivt PVC-skum, der udskæres til planker. Uden på skum-kærnen lægges en yderskal af glasfiberarmeret plastic, hvor armeringen skiftevis består af glasfiber-måtter og glasfiber-væv, hvilket dækkes med polyester-plastic. Dæk, bro og dørk m.m. bygges efter samme metode.

Udviklingsarbejdet rummer problemer, men det er meget stimulerende, siger teknikerne. Fartøjets størrelse og konstruktion har krævet nytænkning og i flere tilfælde grundlæggende forskning. Det kan dog allerede nu

siges, at byggemetoden er særdeles egnet for både af denne størrelse.
(MST)

Indland kort

Repræsentanter for Chefen for Søværnet og Søværnets Våbeninspektør inspicerede den 15. og 16. maj Undervandsbådseskadren. Inspektionen, der fandt sted i farvandet nord og vest for Bornholm, omfattede undervandsbådene TUMLEREN og NARHVALEN samt depotskibet HENRIK GERNER.

Ved retten i Esbjerg fik føreren af den vesttyske bomtrawler STELLA af Hørnum, der fornylig blev opbragt af orlogskutteren BARSØ, en bøde på 1.000 kr. og han tilbagekøbte fangst og redskaber for henholdsvis 424 kr. og 5.000 kr.

I marts måned udsejlede inspektionsskibet VÆDDEREN en distance på 1.511 sømil. Samtidig fløj helikopteren 18 timers fiskeriinspektion svarende til ca. 1.530 sømil. Med en gennemsnitlig sigtbarhed på 5 sømil udgør det overvågede område 15.300 kvadratsømil.

Chefen for Søværnet har godkendt, at Søværnets Idrætskomité holder specialkursus i jollesejlad for befalingsmænd fra alle værn, fortrinsvis gymnastiklæreruddannede. Formålet er at give deltagerne en indsigt i sejlsport, så de kan virke som instruktører i sejlskole med mindre sejlfartøjer.

Bornholms Marinedistrikt har rensset kutteren HELLE JENSEN, der fik en sennepsgasbombe i trawlet i et dumpingfelt 15 sømil østnordøst af Nekso. Det er det første tilfælde af sennepsgas på Nekso-kutterne i år.

Flådestation Korsør har haft besøg af Civilforsvarets kommunale hjælpe-tjeneste i Gentofte. 25 af de 29 gæster var damer, der beskæftiger sig med evakueringstjeneste. De havde lejlighed til at følge eftersøgningen af en Korsør-kutter på nært hold.

En redningshelikopter har hentet en patient fra undervandsbåden DELFINEN, der var på øvelse i Nordsøen. Patienten havde blindtarmsbetændelse og blev bragt til sygehus i Esbjerg. Det er første gang redningshelikoptererne har været ude for at skulle hente en patient fra en undervandsbåd.

Forsvarsministeriet har givet det vesttyske forskningsskib PLANET tilladelse til at foretage videnskabelige undersøgelser på dansk kontinentalsokkel i farvandet omkring Bornholm. Undersøgelserne finder sted i perioden 7.-24. august.

Udland kort

Det norske Stortings forsvarskomite har enstemmigt sluttet sig til Forsvarsministeriets forslag om, at aldersgrænsen for officerer sættes til 60 år med undtagelse af dem, der har lavere aldersgrænse. Den lavere aldersgrænse vil nedskære det antal officerer, som har passeret omplaceringsalderen.

Den britiske flådes syvende atom-ubåd SWIFTSURE er blevet afleveret fra Vickers-værftet på 10 årsdagen for afleveringen af den første atom-ubåd DREADNOUGHT. Den nye båd blev søsat for et par år siden.

Karlskrona-værftet sigter på at få en eksport igang af den nye torpedobåd i SPICA-klassen. Planer, tegninger og specifikationer er blevet sendt til en række udenlandske flåder. Fuldt færdig koster en SPICA-båd 34 mio.sv.kr.

Den sovjetiske drivende isflagestation Nordpol-19 har afsluttet sin rejse, der har varet i 3½ år. Driften startede nord for Wrangeløen og endte ind under Grønlands kyst. Isflagestationen Nordpol-21 er stadig i funktion. Besætningen er netop blevet afløst efter et år på den.

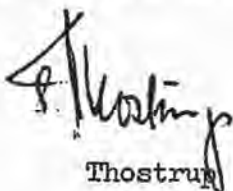
Fiskeriforeningernes protester har tvunget Japans første atomdrevne skib, MUTSU, til at opgive sine prøveture og blive liggende i havn. Skibet er på 8.350 t og har kostet et par hundrede mio.kroner. Det blev færdigt for et halvt år siden.

Den britiske flådes chefhydrograf, kontreadmiral G.P.D.Hall, protesterer skarpt imod Canadas krav om, at udenlandske skibe skal bruge canadiske søkort i canadiske farvande. Det er et tilbageskridt for international hydrografi og en trussel mod de internationale søkort-agenturer, siger han.

Hertugen af Edingburgh har besøgt Portsmouth, hvor han besøgte flådestationen og de hjemmenværende skibe. Desuden gennemgik han den nyopstillede udstilling "The Modern Navy Exhibition", der giver et godt indblik i flådens fremtid.

Det 75 år gamle skibsværft i Nikolajev ved Sortehavet, der bl.a. har bygget den berømte panserkrydser POTJOMKIN, har indledt en produktionskonkurrence med Baltiske værft i Leningrad og Sormovoværftet i Gorkij ved Volga. De opnåede resultater deles dog, så der er ingen tabere.

Den chilenske flådes sejlførende skolefartøj ESMERALDA med 56 kadetter og 75 aspiranter om bord, har på sit årstogt nået Stockholm efter 152 dages sejlads. Skibet, der har besøgt 52 havne, sætter nu kursen hjemover.

Thostrup